

Йыл язгылары

Биринжи китап

Гириш

Йыл язгыларының биринжи ве икинжи китаплары еврей дилинде «Йылларын вакалары» ады билен беллидир. Бу китапларын, шейледе *Эзра* ве *Нехемя* китапларының авторы Эзра мүрзе хасапланылар.

Бу китапларда ысрайыл тирелерининң несил дарагтлары, Давут ве

Сүлейман пыгамберлеринң өмри ве эден ишлери баян эдилйэр. Гележекде халас этжек Месих Патышаның гелерине умыт дөретмек үчин, бу ики бейик пыгамберинң өмүр баянлары нусгалык хөкмүнде гөркезилйэр.

Мазмуны

Несил дарагтлары ве санавлар.....	1:1–9:44
Шавулынң өлүми.....	10:1-14
Давудынң шалык сүрмеги.....	11:1–29:30
Кынчылыклар ве үстүнликлер.....	11:1–22:1
Ыбадатхананы гурмак үчин гөрүлйән тайярлык.....	22:2–29:30

1-нжи бап

Адам атадан Ыбрайыма ченли болан несиллер
(Гелип чыкыш 10:2-5)

¹Адамдан Шис, Шисден Энош, Эношдан Кейнан, ²Кейнандан Махалалел, Махалалелден Ерет, ³Еретден Ханок, Ханокдан Метушела, Метушеладан Лемек, Лемекден Нух догулды. ⁴Нухуң огуллары: Сам, Хам ве Яфес.

⁵Яфесиң несиллери: Гомер, Магок, Мадай, Яван, Тубал, Мешек ве Тирас.

⁶Гомеринң несиллери: Ашкеназ, Рипат ве Тогарма.

⁷Яваның несиллери: Элиша, Таршыш, Китим ве Доданым.

⁸Хамың несиллери: Куш, Мүсүр, Пут ве Кенган.

⁹Кушуң несиллери: Себа, Хавыла, Сабта, Рагама ве Сабтека.

Рагаманың несиллери: Шеба ве Дедан.

¹⁰Кушдан ене Нимрот догулды; ол ер йүзүнде илкинжи эдермен уршужыды.

¹¹⁻¹²Мүсүр лутларың, анамларың, лехабларың, наптухларың, патрусларың, каслухларың ве капторларың

атасыды; каслухлардан хем пилишт-лилер гелип чыкды.

¹³⁻¹⁶Кенгандан онуң илкинжи оглы Сидон хем-де Хет догулды. Кенган ябуслыларың, аморларың, гиргашларың, хивилериң, аркларың, синлериң, арватларың, семарларың ве хаматларың хем атасыды.

¹⁷Самың несиллери: Эйлам, Ашур, Арпакшат, Лут, Арам, Ус, Хул, Гетер, Мешек. ¹⁸Арпакшатдан Шела, Шеладан Эбер догулды. ¹⁹Эберден ики огул дүңйә инди, оларың бириниң ады Пелекди, онуң дөврүнде дүңйә-дәки халклар бөлүнипди ^a; онуң доганының ады Ёктанды. ²⁰Ёктандан Алмодат, Шелеп, Хасармавет, Ера, ²¹Хадорам, Узал, Дикла, ²²Эйбал ^b, Абымайыл, Шеба, ²³Опыр, Хавыла ве Ёбап догулды. Буларың хеммеси Ёктаның несиллеридир.

Самдан Ыбрайыма ченли болан несиллер

²⁴Сам, Арпакшат, Шела; ²⁵Эбер, Пелек, Регув; ²⁶Серук, Нахор, Тера; ²⁷Ыбрам, ягны Ыбрайым.

Ыбрайымың несиллери (Гелип чыкыш 25:1-4,12-16; 36:10-14)

²⁸Ыбрайымың огуллары: Ысхак, Ысмайыл. ²⁹⁻³¹Оларың несиллери шулардыр: Ысмайылың новбахар оглы Небаёт. Соңра Кедар, Адбеел, Мибсам, Мишма, Дума, Маса, Хадат, Тейма,

Етур, Напыш ве Кедема догулды. Булар Ысмайылың огулларыдыр.

³²Ыбрайымың гырнак аялы Кетураның оңа догрупп берен огуллары: Зимран, Ёкшан, Медан, Мидян, Йишбак ве Шува. Ёкшандан Шеба ве Дедан догулды. ³³Мидяның огуллары: Эйпа, Эпер, Ханок, Абыда ве Элдага. Буларың хеммеси Кетураның несиллериди.

³⁴Ыбрайымдан Ысхак догулды. Ысхагың огуллары: Ысав ве Ысрайыл. ³⁵Ысавың огуллары: Элипаз, Регувал, Егуш, Яглам ве Кора. ³⁶Элипазың огуллары: Тейман, Омар, Сепи ^c, Гатам, Кенназ, Тимна ве Амалек. ³⁷Регувалың огуллары: Нахат, Зера, Шамма ве Миза.

Эдомың ерли илаты (Гелип чыкыш 36:20-28)

³⁸Сегириң огуллары: Лотан, Шобал, Сибгон, Ана, Дишон, Эсер ве Дишан. ³⁹Лотаның огуллары: Хоры ве Хомам; Тимна Лотаның аял доганыды. ⁴⁰Шобалың огуллары: Алян ^d, Манахат, Эйбал, Шепе ве Онам. Сибгоның огуллары: Ая ве Ана. ⁴¹Ананың оглы: Дишон. Дишоноң огуллары: Хамран ^e, Эшбан, Йытран ве Керан. ⁴²Эсериң огуллары: Билхан, Загаван ве Ягкан ^e. Дишаның огуллары: Ус ве Аран.

Эдомың патышалары (Гелип чыкыш 36:31-43)

⁴³Ысрайыллара хич бир патыша шалык этмезден өңки Эдом юрдунда

^a **1:19 Пелекди...** бөлүнипди – еврейче *Пелекди* ве бөлүнипди сөзлериниң айдылышы мензешдир.

^b **1:22 Эйбал** – кәбир гадымы тержимелерде *Обал*. Серет: Гчк 10:28.

^c **1:36 Сепи** – кәбир гадымы голязмаларда *Сено*. Серет: Гел 36:11.

^d **1:40 Алян** – кәбир гадымы тержимелерде *Алван*. Серет: Гчк 36:23.

^e **1:41 Хамран** – бу ат Гчк 36:26-да *Хемдан* дийип душ гелийәр.

^e **1:42 Ягкан** – бу ат Гчк 36:27-де *Акан* дийип душ гелийәр.

хөкүм сүрен патышалар шу ашакдакылардыр: Бегорың оглы Бала. Онуң пайтагт галасының ады Динхабады.

⁴⁴Бала дүңйәден өтүп, онуң ерине Босра галасындан болан Зераның оглы Ёбап патыша болды. ⁴⁵Ёбап дүңйәден өтүп, онуң ерине тейманлы Хушам патыша болды. ⁴⁶Хушам дүңйәден өтүп, онуң ерине Мовап юрдунда мидянлары еңен, Бедатың оглы Хадат патыша болды. Онуң пайтагт галасының ады Авытды. ⁴⁷Хадат дүңйәден өтүп, онуң ерине масрекалы Самла патыша болды. ⁴⁸Самла дүңйәден өтүп, онуң ерине Евфрат дерясының боюндакы Рехоботдан болан Шавул патыша болды. ⁴⁹Шавул дүңйәден өтүп, онуң ерине Акборың оглы Багалханан патыша болды. ⁵⁰Багалханан дүңйәден өтүп, онуң ерине Хадат патыша болды. Онуң пайтагт галасының ады Пагуды. Мейзахабың агтыгы, Матредиң гызы Мехейтабел онуң аялыдыр. ⁵¹Хадат дүңйәден өтди.

Эдомың уругбашылары шуларды: Тимна, Алва, Етет, ⁵²Охольбама, Эла, Пинон, ⁵³Кеназ, Тейман, Мибсар, ⁵⁴Магдыел ве Ирам. Буларың хеммеси Эдомың уругбашыларыды.

2-нжи бап

Ысрайылың несиллери

¹⁻²Ысрайылың огуллары шулардыр: Рубен, Шимгон, Леви, Яхуда, Ысакар, Зебулун, Дан, Юсуп, Бениамин, Нафталы, Гат ве Ашер.

³Яхуданың огуллары шулардыр: Эр, Онан ве Шела. Бу үчүси онуң кенган аялы Батшувадан доглан огулларыдыр. Реб Яхуданың новбахар оглы Эри Өз назарында бетпәл боланы үчин өлдүрди. ⁴Яхуданың гелни Тамардан Перес хем Зера догулды. Онуң жеми бәш оглы барды.

⁵Пересиң огуллары: Хесрон, Хамул.

⁶Зераның огуллары: Зимри, Эйттан, Хейман, Калкол, Дара – жеми бәш огул. ⁷Кармының оглы: Акар^а. Ол Реббе багыш эдилен зады алып, гүнә этди ве Ысрайылың башына бела гетирди^б.

⁸Эйтаның оглы Азаря.

Давут патышаның несил даракты

⁹Хесроның огуллары: Ерахмеел, Рам ве Келубай^с.

¹⁰Рамдан Эминадап, Эминадапдан яхудаларың тиребашысы Нахшон догулды.

¹¹⁻¹²Нахшондан Салма^д, Салмадан Боваз, Боваздан Обет, Обетден Йышай догулды.

¹³⁻¹⁶Йышайдан онуң новбахар оглы Элияп, икинжи оглы Абынадап, үчүнжи оглы Шимга, дөрдүнжи оглы Нетанел, бәшинжи оглы Радай, алтынжи оглы Осем, единжи оглы Давут хем-де оларың аял доганлары Серуя билен Абыгайыл догулды. Серуядан Абышай, Ёвап хем-де Асахел атлы үч огул дүңйә инди. ¹⁷Абыгайылдан Эмаса догулды.

^а 2:7 *Акар* – бу ат Ешу 7:1-де *Акан* дийип душ гелйәр.

^б 2:7 *Акар... бела гетирди* – еврейче *Акар* ве *бела гетирди* сөзлериниң айдылышы меңешдир.

^с 2:9 *Келубай* – Калебиң бейлеки ады.

^д 2:11-12 *Салма* – кәбир гадымы тержимелерде *Салмон*. Серет: Рут 4:18-22.

Бсмайыл уругундан болан Етер Эмасының какасыдыр.

Хесроның несиллери

¹⁸Хесроның оглы Калебиң Азуба хем-де Еригот атлы аялларындан бирнөчө чагасы болды. Азубадан болан огуллар, ине, шулардыр: Ешер, Шобап, Ардон.

¹⁹Азуба өленден соң, Калеп Эфраты аяллыга алды; Эфратдан Хур догулды.

²⁰Хурдан Уры, Урудан Бесалел догулды.

²¹Хесрон Гилгадың какасы Мақырың гызының янына гирди. Хесрон оңа өйлененде алтмыш яшындады. Ондан Сегуп догулды. ²²Сегупдан Яйыр догулды. Гилгатда онуң йигрими үч галасы барды. ²³Йөне Гешур билен Арам олардан Хавотяйыры хем-де Кенаты обалары билен биле – жеми алтмыш гала алдылар. Шулар Гилгадың какасы Мақырың несиллеридир.

²⁴Хесрон Калепефратда дүнийәден өтди. Онуң аялы Абыя Ашхуры догды. Ашхур Текова галасының дүйбүни тутды.

Ерахмеелиң несиллери

²⁵Хесроның новбахар оглы Ерахмеелиң огуллары: новбахар оглы Рам, Буна, Орен, Осем ве Ахыя.

²⁶Ерахмеелиң Атара атлы ене-де бир аялы барды. Ол Онамың эжесидир.

²⁷Ерахмеелиң новбахар оглы Рамдан Магас, Ямын ве Экер догулды.

²⁸Онамдан Шаммай хем-де Яда, Шаммайдан Надап хем-де Абышур догулды.

²⁹Абышурың аялының ады Абыхайылды. Ондан Ахбан хем-де Мольт догулды.

³⁰Надапдан Селет ве Апайым догулды. Селетден несил галмады.

³¹Апайымдан Йишги, Йишгиден Шешан, Шешандан Ахлай догулды.

³²Шаммайың иниси Ядадан Етер ве Ёнатан догулды. Етерден несил галмады. ³³Ёнатандан Пелет хем-де Заза догулды. Булар Ерахмеелиң несиллеридир.

³⁴Шешаның оглы ёкды, онуң дине гызлары барды; йөне Шешаның Ярха атлы бир мүсүрли гулы барды.

³⁵Онсоң Шешан гулы Ярха гызыны аяллыга берди. Онуң гызындан Атай догулды.

³⁶Атайдан Натан, Натандан Забат,

³⁷Забатдан Эплал, Эплалдан Обет,

³⁸Обетден Еху, Ехудан Азаря, ³⁹Азарядан Хелес, Хелесден Элгаса, ⁴⁰Элгасадан Сисмай, Сисмайдан Шаллум,

⁴¹Шаллумдан Екамя, Екамядан Элишама догулды.

Калебиң несиллери

⁴²Ерахмеелиң иниси Калебиң огуллары: новбахар оглы Меша; ол Зибиң какасыдыр. Калебиң икинжи оглы Мареша; ол Хеброның какасыдыр.

⁴³Хеброның огуллары: Кора, Тапува, Рекем ве Шема. ⁴⁴Шемадан Ёркагамың какасы Рахам; Рекемден Шаммай догулды. ⁴⁵Шаммайдан Магон догулды. Магон Бейтсурың какасыдыр.

⁴⁶Калебиң гырнак аялы Эйпадан Харан, Моса ве Газез догулды. Харандан огул болуп, оңа Газез доганының адыны дакды.

⁴⁷Яхдайың огуллары: Регем, Ётам, Гешан, Пелет, Эйпа ве Шагап.

⁴⁸Калебиң гырнак аялы Магакадан Шебер хем-де Тирхана догулды.

⁴⁹Соңра ондан Шагап билен Шева догулды. Шагап Мадманнаны эсасландырыпды, Шева Макбена билен Гибганы эсасландырыпды. Калебиң

хем бир гызы барды, онуң ады Аксады.

⁵⁰Ине, шулар Калебиң несиллеридир.

Калебиң аялы Эфратдан новбахар оглы Хур догулды. Хуруң үч оглы болуп, биринжисиниң ады Шобалды, ол Кирятегарымы эсасландырыпды.

⁵¹Онуң икинжи оглы Салма болуп, ол Бейтуллахамы эсасландырыпды, үчүнжи оглуның ады Хареп болуп, ол Бейтгадери эсасландырыпды.

⁵²Кирятегарымы эсасландыран Шобал хароваларың ве манахатларың ярысының атасыды. ⁵³Шейле хем Кирятегарымың уруглары болан йытраларың, путларың, шуматларың, мишраларың-да атасыды. Сорга хем Эштавол шәхерлериниң халкы хем шу уруглардан гелип чыкыпды.

⁵⁴Бейтуллахамы эсасландыран Салма нетопалыларың, Атрот Бейтёвабың хем манахатларың ярысы Сорга халкының атасыды. ⁵⁵Ягбесде яшан кәтиплериң уруглары: тиргатлар, шимгатлар ве сукатлар. Олар Рекабың неслиниң атасы Хамматдан гелип чыкан кейнлерди.

3-нжи бап

Давудың несиллери

(2 Шамувел 3:2-5; 5:4-5,14-16;

1 Патышалар 2:11;

1 Йыл язгылары 14:3-6; 29:27)

¹Ине, шулар Давудың Хеброндака доглан огулларыдыр: йызрегелли Ахыногамдан болан новбахар оглы Амнон; кармелли Абыгайылдан болан икинжи оглы Даныел. ²Үчүнжи оглы Гешур шасы Талмайың гызы Магакадан болан Абшалом, дөрдүнжи оглы Хагытдан болан Адонья; ³Бәшинжи

оглы Абыталдан болан Шепатя; алтынжы оглы аялы Эгладан болан Йитрегам; ⁴Шу алтысы Давудың Хеброндака болан огулларыдыр. Ол бу ерде еди йыл алты ай шалык сүрди.

Давут Иерусалимде отуз үч йыл шалык сүрди. ⁵Булар Давут Иерусалимдеке догланлардыр: Шимга, Шобап, Натан, Сүлейман; олар Эмиелиң гызы Батшебадан болан дөрт огулдылар.

⁶⁻⁸Булардан соң ене докуз огул догулды: Йыбхар, Элишама, Элипелет, Нога, Непек, Япыя, Элишама, Эяда ве Элипелет.

⁹Давудың шу огулларындан башга гырнакларындан болан огуллары-да барды. Онуң Тамар диен гызы хем барды.

Сүлейманың несиллери

¹⁰Сүлеймандан Рехабгам, Рехабгамдан Абыя, Абыядан Аса, Асадан Ехошпат, ¹¹Ехошпатдан Ехорам, Ехорамдан Ахазя, Ахазядан Ёваш, ¹²Ёвашдан Амазя, Амазядан Узыя, Узыядан Ётам, ¹³Ётамдан Ахаз, Ахаздан Хизкия, Хизкиядан Манаша, ¹⁴Манашадан Амон, Амондан Ёшыя догулды.

¹⁵Ёшыяның огуллары: новбахар оглы Ёханан, икинжи оглы Ехоякым, үчүнжи оглы Сидкия, дөрдүнжи оглы Шаллум.

¹⁶Ехоякымың несиллери: Ехоякымдан Еконя^а, Еконядан Сидкия догулды.

¹⁷⁻¹⁸Есир эдип әкидилен Еконяның огуллары: Шеялтыел, Малкырам, Педая, Шенасар, Екамя, Хошама ве Недаба.

¹⁹Педаяның огуллары: Зерубабыл ве Шимги. Зерубабылың огуллары:

^а 3:16 Еконя – бу ат 2Пат 24–25-нжи бапларда *Ехоякын* дийип душ гелйәр.

Мешуллам, Хананя ве Шеломыт олары аял доганыды.

²⁰Зерубабылың бейлеки бәш оғлы: Хашуба, Охел, Берекия, Хасады ве Юшапхесет.

²¹Хананяның огуллары: Пелатя ве Ешагы. Ешагыдан Репая, Репаядан Арнан, Арнандан Абады, Абадыдан Шеканя догулды.

²²Шеканядан Шемагы догулды. Шемагының огуллары: Хатуш, Йыгал, Барыя, Негаря ве Шапат. Шундукда, Шеканяның бир оғлы ве бәш агтыгы – жеми алты адам болды.

²³Негаряның огуллары: Элөгейнай, Хизкия ве Азрыкам. Булар жеми үч огулдылар.

²⁴Элөгейнайың огуллары: Ходавя, Эляшып, Пелая, Акуп, Ёханан, Делая ве Ананы. Булар жеми еди огулдылар.

4-нжи бап

Яхуданың несиллери

¹Яхуданың огуллары: Перес, Хесрон, Кармы, Хур ве Шобал.

²Шобалың оғлы Реяядан Яхат, Яхатдан Ахумай ве Лахат догулды. Булар Соргалыларың уругларыдыр.

³⁻⁴Эфратың новбахар оғлы, Бейтуллахамы эсасландыран Хуруң огуллары шуларды: Эйтам, Пенувал ве Эзер. Эйтамың огуллары шуларды: Йизрегел, Йышма ве Йыдбаш. Оларың аял доганының ады Хаслелпоныды. Пенувал Гедоры эсасландырыпды, Эзер Хушаны эсасландырыпды.

⁵Текованың какасы Ашхурың Хела хем-де Нагара атлы ики аялы барды.

⁶Ашхурың Нагара диен аялындан Ахузам, Хепер, Темени ве Хахаштары

догулды. Булар Нагараның огулларыды. ⁷⁻⁸Хеланың огуллары: Зерет, Сохар, Этнан ве Кос. Кос Анубың ве Хасобебабың какасыды. Харумың оғлы Ахархелиң несли-де Косдан гелип чыкандыр.

⁹Ягбес атлы адам барды; ол догарларының арасында иң абрайлысыды. «Агыры билен догурдым» дийип, эжеси онуң адына Ягбес а дакды. ¹⁰Ягбес: «Мени ялкасадың, мениң чәклерими гиңелтсең, мениң билен болуп, мени азапдан ве яманлыктан горасадың» дийип, Ысрайлың Худайына дилег этди. Худай онуң ислегини ерине етирди.

¹¹Шуханың доганы Келупдан Мехир, Мехирден Эштон догулды. ¹²Эштондан Бейтрапа, Пасея хем-де Ирнахаш галасыны эсасландыран Техинна догулды. Булар Реканың илатыды.

¹³Кеназың огуллары: Отниел, Серая. Отниелиң оғлы: Хатат ве Мегонотай. ¹⁴Мегонотайдан Опра догулды. Серая Хүнәрментлер жүлгесини дөреден Ёвабың какасыды. Көп хүнәрментлериң яшаяндыгы үчин бу ере шейле ат дакылды.

¹⁵Епуннәниң оғлы болан Калебин огуллары: Ыру, Эла ве Нагам. Эладан Кеназ догулды.

¹⁶Ехаллелелиң огуллары: Зип, Зипа, Тиря ве Асарел.

¹⁷Эзраның огуллары: Етер, Мерет, Эпер ве Ялон. Мередиң мүсүрли аялындан: Меръем, Шаммай ве Эштемова галасыны эсасландыран Йышба догулды. ¹⁸Мередиң мүсүрли аялы фараоның гызы Битяды. Онуң яхудалы аялындан Гедоры эсасландыран Ерет, Соконы эсасландыран Хебер билен Занованы эсасландыран Екутыел догулды.

^a 4:9 Еврейче *Ягбес* ве *агыры* сөзлериниң айдылышы меңзешдир.

¹⁹Ходыяның аялы болан Нахамың аял доганының огулларындан гармлы Кегила билен магакатлы Эштемова догулды.

²⁰Шимоның огуллары: Амнон, Рина, Бенханан ве Тилон.

Йишгиниң огуллары: Зохет ве Бензохет.

Шелахың несиллери

²¹Яхуданың оглы Шеланың несиллери шулардыр: Леканы эсасландыран Эр, Марешаны эсасландыран Лагда, Бейташбеядакы непис зыгыр мата докаянларың уругы, ²²Ёкымың, Козебаның адамлары, Ёваш хем-де Са-раф. Олар Мовап билен Яшублехеме хәким болдулар. Булар гадымы вакалардыр. ²³Булар Нетагымың хем-де Гедераның илатларыды. Олар патыша күйзегәр болуп хызмат этдилер.

Шимгоның несиллери

²⁴Шимгоның огуллары: Немувал, Ямын, Ярып, Зера, Шавул. ²⁵Шавулдан Шаллум, Шаллумдан Мибсам, Мибсамдан Мишма догулды. ²⁶Мишманың огуллары: Мишмадан Хаммувал, Хаммувалдан Закур, Закурдан Шимги догулды. ²⁷Шимгиниң он алты оглы, алты гызы барды, йөне онуң доганларының перзенди көп дәлди. Шейдип, Шимгиниң несиллери Яхуданыңкы ялы көпелмедди. ²⁸⁻³¹Олар Беершебада, Моладада, Хасаршугалда, Билхада, Эсемде, Толатда, Бетувалда, Хормада, Зиклагда, Бейтмаркаботда, Хасарсусымда, Бейтбиргиде ве Шагарайымда яшадылар. Ине, шулар шимгилериң Давут патыша болмазындан оңки галаларыды. ³²Оларың обалары: Эйтам, Айын, Риммон, Токен, Ашан – жеми

бәш гала. ³³Бу галаларың төверегиндәки Багала ченли болан обалары оларың месген тутан ерлеридир. Олар несил дарагтыны яздылар. ³⁴Оларың уругбашылары шуларды: Мешобап, Ямлек, Амазяның оглы Ёша, ³⁵Ёвел, Асыелиң човлугы Сераяның агтыгы Ёшыбьяның оглы Еху, ³⁶Элөгейнай, Ягакоба, Ешохая, Асая, Адыел, Ешимиел, Беная, ³⁷Шемагының говлугы, Шимриниң ювлугы, Едаяның човлугы, Аллоның агтыгы, Шипгиниң оглы Зиза. ³⁸Шу атлары боюнча агзаланлар уругбашылардыр.

Оларың несиллери жуда көпелди. ³⁹Олар өз сүрүлерине өри гөзләп, Гедора ве жүлгәниң гүндогар тарапына ченли барып етдилер. ⁴⁰Олар отлук, говы өри мейданларының үстүнден бардылар; бу ер гаты гиң, асуда хем рахатды. Оң бу ерде хамлар отурыпдылар. ⁴¹Шу атлары языланлар Яхуда патышасы Хизкияның дөврүнде гелип, өз чадырларында болан хамлара ве мегунылара хужүм әдип, оларың бүс-бүтинлей гырып ёк әдип, оларың ерлеринде орнашдылар, себәби ол ерде сүрүлери үчин өри мейдан барды. ⁴²Шимгонларың бир бөлеги – эркек кишилериниң бәш йүзүси Йишгиниң огуллары Пелатяның, Негаряның, Репаяның хем-де Узыелиң баштуанлыгында Сегир дагына гитдилер. ⁴³Олар амалеклериң гачып, дири галанларыны гырдылар; олар шу гүне ченли шол ерде яшап гелйәрлер.

5-нжи бап

Рубениң несиллери

¹Рубен Ысрайылың новбахар оглуды, йөне ол атасының дүшегини хамландыгы үчин новбахар огуллык

хакы ондан алнып, Ысрайылың оглы Юсубың перзентлерине берилди. Шоңа гөрә-де несил дарагтында Рубен илкинжи огул хасап эдилмейәр. ²Яхуда доганларының арасында гүйчлүси болуп, баштутан ондан гелип чыкан болса-да, новбахар огуллык хакы Юсубыңкыды. ³Ысрайылың новбахар оглы Рубениң огуллары шуларды: Ханок, Паллу, Хесрон ве Кармы.

⁴Евелиң несиллери: Шемагя, Шемагядан Гок, Гокдан Шимги, ⁵Шимгиден Мика, Микадан Реяя, Реяядан Багал, ⁶Багалдан Беера догулды. Беераны Ашурың патышасы Тиглатпилесер есир эдип әкитди. Беера рубенлерин тиребашысыды. ⁷⁻⁸Несил дарагтларына гөрә Беераның ковумлары билен болан гарындашлары шулардыр: Егиел баштутан; Закаря ве Евелиң човлугы, Шеманың агтыгы, Азасың оглы Бала. Бу рубенлер Небо билен Багалмегона ченли узалып гидйән Арогер үлкесинде яшаярдылар. ⁹Гүндогара Евфрат дерясының бу тарапындакы чөлүң башланян ерине ченли узалып гидйән ерлер хем Беланың ерлериди, себәби онун Гилгатда малы жуда көпелипди. ¹⁰Шавулың дөврүнде рубенлер хагарлар билен уршуп, олары еңип, Гилгадың тутуш гүндогарына яйрап, хагарларың чадырларында яшадылар.

Гадың несиллери

¹¹Гатлар рубенлерин гапдалын-да Салка галасына ченли болан Башан үлкесинде месген тутдулар. ¹²Башанда Евел иң важып уругың баштутаныды, Шапам икинжи важып уругың баштутаныды, Ягнай билен Шапат болса бейлеки уругларың

баштутаныды. ¹³Оларың гарындашлары коумы боюнча шулардыр: Микайыл, Мешуллам, Шеба, Ёрай, Ягкан, Зия ве Эбер жеми еди. ¹⁴Олар Абыхайылың несиллеридир. Абыхайыл Бүзүң таңлыгы, Яхдоның геңлиги, Ешишайың говлугы, Микайылың ювлугы, Гилгадың човлугы, Ярованың агтыгы, Хурының оглыды. ¹⁵Гунының агтыгы, Абдыелиң оглы Ахы буларың арасында иң бейик уругбашыды. ¹⁶Гатлар Гилгатдакы ве Башандакы галаларында хем-де Шароның өри мейданларында яшадылар. ¹⁷Яхуданың патышасы Ётам хем-де Ысрайылың патышасы Яробгамың дөврүнде буларың хеммеси өз несил дарагтына гөрә хасаба алындылар.

Гүндогар тирелеринң гошунлары

¹⁸Рубенлерден, гатлардан хем-де гүндогардакы манаша тиресинден гылычлы-галканлы, яй билен ок атян, сөвеш тәлимини алан, гуллуга тайяр кырк дөрт мүн еди йүз алтмыш саны эдермен эсгер барды. ¹⁹Олар хагарлар, етурлар, напышлар хем-де нодаплар билен урушдылар. ²⁰Олар урушда Худая ахы-нала эдип, көмек аландыклары үчин, хагарларың хем-де оларың янындакыларың әхлисини эле салдылар. Худай оларың ахы-наласына жогап берди, чүнки олар Оңа ынандылар. ²¹Олар душманларының элли мүн дүесини, ики йүз элли мүн доварыны, ики мүн эшегини эле салдылар ве йүз мүн адамыны есир алдылар. ²²Көп адам өлди, себәби бу уруш Худайданды. Шейдип, рубенлер, гатлар хем-де гүндогардакы манаша тиреси тә сүргүнлик дөврүне ченли хагарларың хем-де оларың янындакыларың ерлеринде яшадылар.

Гүндогардакы манаша тиреси

²³Гүндогардакы манаша тиресинин адамлары юртда месген тутуп, Башандан Багалхермона, Сенире хем-де Хермон дагына ченли яйрадылар. Олар жуда көпди. ²⁴Ине, шулар оларың ковумбашыларыдыр: Эпер, Йишги, Элиел, Азыел, Ермея, Ходавя ве Яхдыел. Булар батыр йигитлер, мешхур адамлар ве уруг баштутанларыды. ²⁵Эмма булар ата-бабаларының Худайындан дөнип, Онуң өз өнлеринде дерби-дагын эден юрдуның халкының худайларына сежде этмек билен зына этдилер. ²⁶Шоңа гөрә Ысрайыл Худайы Ашурың патышасы Пулың рухуны оярды. Бу патышаның бейлеки ады Тиглатпилесерди. Ол рубенлери, гатлары, гүндогардакы манаша тиресини есир эдип, олары Хала, Хабора, Хара хем-де Гозан дерясына гетирди. Олар шу гүне ченли хем шол ердедир.

6-нчы бап

Левиниң несиллери

¹Левиниң огуллары: Гершон, Кохат ве Мерары. ²Кохадың огуллары: Имран, Йисхар, Хеброн ве Узыел. ³Имраның огул-гызы: Харун, Муса ве Меръем. Харуның огуллары: Надап, Абыху, Элгазар ве Ытамар.

⁴Элгазардан Пинехас, Пинехасдан Абышува, ⁵Абышувадан Буки, Букыдан Узы, ⁶Узыдан Зерахя, Зерахядан Мераёт, ⁷Мераётдан Амаря, Амарядан Ахытуп, ⁸Ахытупдан Садок, Садокдан Ахымагас, ⁹Ахымагасдан Азаря, Азарядан Ёханан, ¹⁰Ёханандан Азаря догулды. Бу шол Сүлейманың

Иерусалимде гуран өйүнде руханылык эден Азарядыр. ¹¹Азарядан Амаря, Амарядан Ахытуп, ¹²Ахытупдан Садок, Садокдан Шаллум, ¹³Шаллумдан Хилкия, Хилкиядан Азаря ¹⁴Азарядан Серая, Сераядан Ехосадак догулды. ¹⁵Небукаднесарың үсти билен Реб Яхуданың ве Иерусалимиң халкларыны сүргүн эден дөврүнде Ехосадак хем сүргүн эдилди.

Левиниң бейлеки несиллери

¹⁶Левиниң огуллары: Гершон, Кохат ве Мерары. ¹⁷Гершоның огулларының атлары Либни хем-де Шимгидир. ¹⁸Кохадың огуллары: Имран, Йисхар, Хеброн ве Узыел. ¹⁹Мерарының огуллары: Махлы ве Мушы.

Несиллерине гөрә левилериң уруглары шулардыр: ²⁰Гершоның несиллери: Гершондан Либни, Либниден Яхат, Яхатдан Зимма, ²¹Зиммадан Ёва, Ёвадан Ыдо, Ыдодан Зера, Зерадан Еятрай догулды.

²²Кохадың несиллери: Кохатдан Эминадап, Эминадапдан Кора, Корадан Асыр, ²³Асырдан Элкана, Элканадан Эбиясап, Эбиясапдан Асыр, ²⁴Асырдан Тахат, Тахатдан Урыел, Урыелден Узыя, Узыядан Шавул догулды.

²⁵Элкананың огуллары: Омасай ве Ахымот. ²⁶Ахымотдан Элкана, Элканадан Сопай, Сопайдан Нахат, ²⁷Нахатдан Элияп, Элияпдан Ерохам, Ерохамдан Элкана догулды.

²⁸Шамувелиң огуллары: новбахар оглы Ёвел^а, икинжи оглы Абыя.

²⁹Мерарының несиллери: Мерарыдан Махлы, Махлыдан Либни, Либниден Шимги, Шимгиден Уза, ³⁰Узадан

^а 6:28 Ёвел – бу сөз кәбир голязмада ёк.

Шимга, Шимгадан Хагья, Хагьядан Асяя догулды.

Ибадатхана сазандалары

³¹Әхт сандыгыны Реббич өйүнде гоюдан соң, Давудың шол ерде нагма айтмага беллен адамлары шулардыр. ³²Булар Сүлейман Иерусалимде Реббич өйүни гурияча, Реббе йүз тугулян мукаддес чадырың өңүнде нагма айтдылар. Олар белленилен дүзгүнлер боюнча хызмата дурдулар.

³³Ол ерде хызмата дуранлар хем-де оларың несиллери шулардыр: кохат уругындан Ёвелиң оглы Хейман багшы. Хейманың ата-бабалары шулардыр: Шамувел Ёвелиң атасы, ³⁴Элкана Шамувелиң атасы, Ерохам Элкананың атасы, Элиел Ёрамың атасы, Това Элиелиң атасы, ³⁵Суп Тованың атасы, Элкана Супуң атасы, Махат Элкананың атасы, Омасай Махатың атасы, ³⁶Элкана Омасайың атасы, Ёвел Элкананың атасы, Азаря Ёвелиң атасы, Сепаня Азаряның атасы, ³⁷Тахат Сепаняның атасы, Асыр Тахадың атасы, Эбиясап Асырың атасы, Кора Эбиясабың атасы, ³⁸Йисхар Кораның атасы, Кохат Йисхарың атасы, Леви Кохадың атасы, Ысрайыл Левиниң атасы.

³⁹Онуң сагында дуран доганы Асаф, гершон уругындан болуп, Берекяның оглуды. Онуң ата-бабалары шулардыр: Шимга Берекяның атасы, ⁴⁰Микайыл Шимганың атасы, Багасея Микайылың атасы, Малкья Багасеяның атасы, ⁴¹Этни Малкьяның атасы, Зера Этниниң атасы, Адая Зераның атасы, ⁴²Эйтан Адаяның атасы, Зимма Эттаның атасы, Шимги Зимманың атасы, ⁴³Яхат Шимгиниң атасы, Гершон Яхатың атасы, Леви Гершоның атасы.

⁴⁴Чеп тарапында оларың мерары уругындан болан гарындашлары дурды. Олар шулардыр: Киши Эттаның атасы, Абды Кишиниң атасы, Маллук Абдының атасы, ⁴⁵Хашаба Маллугың атасы, Амазя Хашабың атасы, Хилкия Амазяның атасы, ⁴⁶Эмасы Хилкияның атасы, Баны Эмасының атасы, Шемер Банының атасы ⁴⁷Махлы Шемериң атасы, Мушы Махлының атасы, Мерары Мушының атасы, Леви Мерарының атасы.

⁴⁸Оларың гарындашлары болан левилер мукаддес чадырың – Худайың өйүниң хызматына беллендилер.

Харуның несиллери

⁴⁹Харун билен онуң несиллери якма гурбанлык сыпасында, якымлы ыс-лы түтетги сыпасында садакалар хөдүрледилер. Иң мукаддес отагың әхли ишлерини этдилер. Худайың гулы Мусаның табшырыкларына лайыктыкта, олар ысрайыл халкыны гүнәсинден сапладылар. ⁵⁰Ине, шулар Харуның несиллеридир: Харундан Элгазар, Элгазардан Пинехас, Пинехасдан Абышува, ⁵¹Абышувдан Буки, Букыдан Узы, Узыдан Зерахя, ⁵²Зерахядан Мераёт, Мераётдан Амаря, Амарядан Ахытуп, ⁵³Ахытупдан Садок, Садокдан Ахымагас догулды.

Левилериң месген тутан ерлери

⁵⁴⁻⁵⁵Левилериң өз топракларында месген тутан ерлери шулардыр: кохат уругындан болан Харуның огулларының бижеси чыкып, олар Яхудадакы Хеброны хем-де онуң төверегиндәки өри мейданлары бердилер. ⁵⁶Йөне ол галаның экин мейданларыдыр обалары Епуннәниң оглы Калече

берилди. ⁵⁷Харуның огулларына гачыбаталга галалары болан Хеброн ве Либна өри мейданлары билен биле, Ятыр ве Эштемова өри мейданлары билен биле, ⁵⁸Хилен өри мейданлары билен биле, Дебир өри мейданлары билен биле, ⁵⁹Ашан ве Бейтшемеш өри мейданлары билен билеликде берилди. ⁶⁰Бенямин тиресиниң топрагындан хем өри мейданлары билен билеликде Геба, өри мейданлары билен билеликде Алемет хем-де өри мейданлары билен билеликде Ана-тот берилди. Оларың әхли галалары несиллериниң санына гөрә он үчдүр.

⁶¹Кохатларың галан несиллерине биже үсти билен гүнбатардакы манаша тиресиниң пайындан он гала берилди.

⁶²Гершонлара несиллериниң санына гөрә ысакар, ашер, нафталы хем-де Башандакы манаша тирелеринден он үч гала берилди.

⁶³Мерарылара несиллериниң санына гөрә, рубен, гат хем-де зебулун тирелеринден он ики гала берилди. ⁶⁴Шунлукда, ысрайыллар бу галалары өри мейданлары билен билеликде левилере бердилер.

⁶⁵Шейле хем ысрайыллар левилере биже үсти билен яхуда, шимгон хем-де бенямин тирелериниң атлары агзалан галаларыны бердилер.

⁶⁶Кохадың несиллеринден кәбирлеринде эфрайым тиресинден алнан галалары барды.

⁶⁷Олара гачыбаталга галалары болан Эфрайым дагларындакы Шекеми өри мейданлары билен билеликде, шейле хем Гезери өри мейданлары билен билеликде,

⁶⁸Ёкмыгамы өри мейданлары билен билеликде, Бейтхороны өри мейданлары билен билеликде, ⁶⁹Аялоны өри мейданлары билен билеликде, Гатриммоны өри мейданлары билен билеликде

бердилер. ⁷⁰Гүнбатардакы манаша тиресинден өри мейданлары билен билеликде Анери, Кохадың несиллериниң галан бөлегине өри мейданлары билен билеликде Билгамы бердилер.

⁷¹Гершонлара: гүндогардакы манаша тиресинден: өри мейданлары билен билеликде Башандакы Голаны ве өри мейданлары билен билеликде Аштароты; ⁷²ысакар тиресинден: өри мейданлары билен билеликде Кедеш, өри мейданлары билен билеликде Дабераты, ⁷³өри мейданлары билен билеликде Рамо-ды, өри мейданлары билен билеликде Анеми; ⁷⁴ашер тиресинден: өри мейданлары билен билеликде Машалы, өри мейданлары билен билеликде Абдоны, ⁷⁵өри мейданлары билен билеликде Хукогы, өри мейданлары билен билеликде Рехобы; ⁷⁶нафталы тиресинден: өри мейданлары билен билеликде Желиледәки Кедеш, өри мейданлары билен билеликде Хаммоны, өри мейданлары билен билеликде Кирятайымы бердилер. ⁷⁷Мерары уругының галанларына шу ерлер берилди: зебулун тиресинден өри мейданлары билен билеликде Риммо-но, өри мейданлары билен билеликде Табор, ⁷⁸Ериходан башлап, Иорданың аңырсына ченли, Иорданың гүндогар тарапы, рубен тиресинден: өри мейданлары билен билеликде чөлдәки Бесер, өри мейданлары билен билеликде Яхса, ⁷⁹өри мейданлары билен билеликде Кедемот, өри мейданлары билен билеликде Мейпагат; ⁸⁰⁻⁸¹гат тиресинден: өри мейданлары билен билеликде Гилгатдакы Рамот, өри мейданлары билен билеликде Маханайым, өри мейданлары билен

билеликте Хешбон, өри мейданлары билен билеликте Язер.

7-нжи бап

Ысакарың несиллери

¹Ысакарың огуллары: Тола, Пува, Яшуп ве Шимрон – жеми дөрт. ²Толаның огуллары: Узы, Репая, Ериел, Яхмай, Йыбсам ве Шамувел. Олар тола уругының ковумбашыларыдыр. Давудың дөврүнде оларың йигрими ики мүн алты йүз саны батыр йигитлери барды. ³Узыдан Йызрахя догулды. Йызрахяның огуллары: Микайыл, Абадя, Ёвел ве Йишия. Узының оглы ве агтыклары – жеми бәш; оларың әхлиси-де ковумбашыларды. ⁴Несил дарагына гөрә несиллериниң отуз алты мүн адамлы харбы гүйчлери барды, чүнки олар көп аяллы хем-де көп огуллыдылар. ⁵Ысакарың әхли несиллериниң арасында батыр йигитлер болан гарындашлары несил дарагтларына гөрә жеми сегсен еди мүнди.

Беняминиң несиллери

⁶Беняминиң огуллары: Бала, Бекер ве Едигаел – жеми үч. ⁷Баланың огуллары: Эсбон, Узы, Узыел, Еримот ве Ири – жеми бәш. Булар ковумбашылар, батыр йигитлердир. Оларың несил дарагына гөрә саны йигрими ики мүн отуз дөртди. ⁸Бекериң огуллары: Земира, Ёгаш, Элигезер, Элөгейнай, Омры, Еремот, Абыя, Анатот, Алемет. Шуларың хеммеси Бекериң огулларыдыр. ⁹Несил дарагына гөрә батыр йигитлер болан ковумбашыларың саны йигрими мүн ики йүз адамды. ¹⁰Едигаелиң огуллары: Билхан. Билханың огуллары: Егуш, Бенямин,

Эхут, Кенагана, Зетан, Таршыш ве Ахышахар. ¹¹Едигаелиң шу огулларының хеммеси ковумбашылардыр ве батыр йигитлердир. Оларың урша укыплысы он еди мүн ики йүзди. ¹²Ириң огуллары: Шупым, Хупым; Хушым болса Ахериң оглудыр.

Нафталының несиллери

¹³Нафталының огуллары: Яхсыел, Гуны, Езер ве Шаллум. Шулар Билханың несиллеридир.

Манашаның несиллери

¹⁴Манашаның огуллары: сириялы гырнак аялындан доглан Асрыел; Гилгадың какасы Макыр хем шондан догулды. ¹⁵Макыр Хупым билен Шупымы өйлендирди. Аял доганының ады Магакады. Икинжисиниң ады Селопхадды. Онун дине гызлары болды. ¹⁶Макырың аялы Магака бир огул догурды ве онун адына Переш дакды. Перешинң инисиниң ады Шерешди; онун огулларының ады Улам хем-де Рекемди. ¹⁷Уламдан Бедан догулды. Манашаның агтыгы, Макырың оглы Гилгадың огуллары шулардыр. ¹⁸Гилгадың аял доганы Хаммолекетден Ышхот, Абыгезер ве Махла догулды. ¹⁹Шемиданың огуллары: Ахян, Шекем, Ликхи ве Аныгам.

Эфраймың несиллери

²⁰Эфраймың оглы Шутела, Шутеланың оглы Берет, Бередиң оглы Тахат, Тахадың оглы Элгада, Элгаданың оглы Тахат, ²¹Тахадың оглы Забат, Забадың оглы Шутела.

Эзер ве Элгат Эфраймың огулларыды. Ерли гат халкы олары мал сүрүлерини басып алмага гелендиклери үчин өлдүрди. ²²Какалары Эфрайым

энче гүнләп оларың ясыны тутды; доганлары оңа гөвүнлик бермәгә гелдилер. ²³Эфраим аялының янына гирди. Аялы гөврели болуп, бир огул догурды ве онуң адына Берига дакды, себәби онуң өйүнде бетбагтчылык ^a барды. ²⁴Ёкаркы ве ашақы Бейтхороны хем-де Узеншеераны гуран онуң гызы Шеерады.

²⁵Репа онуң оглуды. Репадан Решеп, Решепден Тела, Теладан Тахан, ²⁶Тахандан Ладан, Ладандан Эмихут, Эмихутдан Элишама, ²⁷Элишамандан Нун, Нундан Ешува догулды.

²⁸Эфраимларың мүлклери ве месген тутан ерлери шулардыр: Бейтел галасы ве онуң обалары, гүндогарда Нагаран, гүнбатарда Гезер ве онуң обалары, Шекем ве онуң обалары, Ая ве онуң обалары. ²⁹Манашаларың чәклеринден: Бейтшеян галалары билен, Тагнак галалары билен, Мегидо галалары билен, Дор галалары билен. Шу галаларда Ысрайылың оглы Юсубың огуллары месген тутдулар.

Ашерияң несиллери

³⁰Ашерияң огуллары: Йимна, Йишва, Йишви ве Берига; Сера буларың аял доганыды.

³¹Бериганың огуллары: Хебер билен Малкыел; Малкыел Бирзайытың какасыды.

³²Хеберден Яплет, Шомер, Хотам хем-де оларың аял доганы Шуга догулды.

³³Яплетияң огуллары: Пасак, Бимхал ве Ашват. Булар Яплетияң огулларыдыр.

³⁴Шемерияң огуллары: Ахы, Рохага, Хуба ве Арам.

³⁵Шемерияң доганы Хелемиң ^b огуллары: Сопа, Йымна, Шелеш ве Амал.

³⁶Сопаның огуллары: Сува, Харнепер, Шугал, Бери, Йымра, ³⁷Бесер, Хот, Шамма, Шилша, Йытран ве Беера. ³⁸Етериң огуллары: Епунне, Писпа ве Ара.

³⁹Уланың огуллары: Ара, Ханниел ве Рися.

⁴⁰Шуларың хеммеси Ашерияң несиллери, ковулбашылардыр, сайлама батыр йигитлер хем-де беглериң бегиدير. Оларың несил дарагына гөрә урша укыплы йигрими алты мүң адамы барды.

8-нжи бап

Беняминаң несиллери

¹Беняминаң бәш оглы барды. Новбахар оглы Бала, икинжиси Ашбел, үчүнжиси Ахара, ²дөрдүнжиси Ноха, бәшинжиси Рапада.

³Баланың огуллары: Адар, Гера, Абыхут, ⁴Абышува, Нагаман, Ахова, ⁵Гера, Шефуфан ве Хурам.

⁶⁻⁷Эхудың несиллери Нагаман, Ахыя ве Герады. Олар Геба халкының ковулбашыларыды. Олар ковлуп чыкарылып, Манахата есир эдиллип экидилдилер. Уза билен Ахыхудың какасы Гера булары гөчүрипди.

⁸Шахарайым өз аяллары Хушым билен Багарана талагыны беренинден соң, Мовап юрдунда онуң бирнөче оглы болды. ⁹Онуң аялы Ходешден болан огуллары шулардыр: Ёбап, Сибя,

^a **7:23 Берига... бетбагтчылык** – еврейче *Берига* ве *бетбагтчылык* сөзлериниң айдылышы мензешдир.

^b **7:35 Хелем** – бу Хотамың бейлеки ады болмагы мүмкинدير. Серет: 1ЙЙ 7:32.

Меша, Малкам, ¹⁰Егус, Сакия ве Мирма. Олар ковумбашыдылар.

¹¹Шахарайымың Хушымдан Абытуп хем-де Элпагал диен огуллары болды. ¹²Элпагалың огуллары: Эбер, Мишгам, Ононы хем-де галалары билен биле Лоды гуран Шемет, ¹³Берига, Шема – бу икиси Аялоның илатының ковумбашыларыдылар; олар Гатың илатыны ковуп чыкардылар; ¹⁴Бериганың огуллары шулардыр: Ахё, Шашак ве Еремот, ¹⁵Зебадя, Арат, Эдер, ¹⁶Микайыл, Йышпа ве Ёха – булар Бериганың огулларыдыр.

¹⁷Зебадя, Мешуллам, Хизки, Хебер, ¹⁸Йишмерай, Йизлия ве Ёбап – булар Элпагалың огулларыдыр.

¹⁹Якым, Зикри, Забды, ²⁰Элигенай, Силлетай, Элиел, ²¹Адая, Берая ве Шимрат – булар Шимгиниң огулларыдыр.

²²Йишпан, Эбер, Элиел, ²³Абдон, Зикри, Ханан, ²⁴Хананя, Эйлам, Антогыя, ²⁵Йипдея ве Пенувал – булар Шашагың огулларыдыр.

²⁶Шамшерай, Шехаря, Аталя, ²⁷Ягарешя, Элия ве Зикри – булар Ерохамың огулларыдыр.

²⁸Булар несил дарагына гөрө ковумбашылардыр. Олар Иерусалимде яшадылар.

Шавул патышаның несиллери

²⁹Гибгоны эсасландыран адам шол галада яшады; онуң аялының ады Магакады. ³⁰Абдон оларың новбахар огулуды, онсоң Сур, Киш, Багал, Нер, Надап, ³¹Гедор, Ахё, Зекер ве Миклотды. ³²Миклот Шимганың какасыды. Олар

хем өз гарындашларының янында – Иерусалимде яшадылар.

³³Нерден Киш, Кишден Шавул, Шавулдан Ёнатан, Малкышува, Абынадап ве Эшбагал ^a догулды.

³⁴Ёнатандан Мерибагал ^b, Мерибагалдан Мика догулды. ³⁵Миканың огуллары: Питон, Мелек, Тарыя ве Ахаз.

³⁶Ахаздан Ехогада, Ехогададан Алемет, Азмавет, Зимри, Зимриден Моса догулды. ³⁷Мосадан Бинега, Бинегадан Рапа, Рападан Элгаса, Элгасадан Асел догулды.

³⁸Аселиң Азрыкам, Бокеру, Ысмайыл, Шегаря, Абадя ве Ханан атлы алты оглы барды. Шуларың хеммеси Аселиң огулларыдыр. ³⁹Онуң доганы Ешугың огуллары: новбахар оглы Улам, икинжиси Егуш, үчүнжиси Элипелет. ⁴⁰Уламың огуллары батыр йигитлер ве яйчыларды; оларың чагаларыдыр агтыклары көпди. Оларың жеми бир йүз эллиди.

Шуларың хеммеси беняминлердир.

9-нчы бап

Есирликден гайдып геленлер

¹Ысрайылларың хеммеси өз несил дарагына гөрө хасаба алнып, олар Ысрайыл патышаларының китабына язылды.

Яхудалар Реббе бивепалык эдендиклери үчин Бабыла сүргүн эдилди. ²Кэбир ысрайыллар илкинжи болуп, галалардакы өз мүлклерине руханылар, левилер хем-де ыбадатхана хызматкэрлери билен доланып гелдилер.

^a 8:33 *Эшбагал* – бу ат 2Шам 2:8-де *Блибошет* дийип душ гелйэр.

^b 8:34 *Мерибагал* – бу ат 2Шам 4:4-де *Менибошет* дийип душ гелйэр.

³Яхуда, бенямин, эфраим хем-де манаша тирелеринден Иерусалимде тэзеден орнашанлары шулардыр:

⁴Яхуданың оглы Пересиң неслинден: Банының ювлугы, Имриниң човлугы, Омрының агтыгы, Эмихудын оглы Утай.

⁵Шилон уругындан: новбахар оглы Асая хем-де онуң огуллары.

⁶Зераның неслинден: Егувел хем-де онуң гарындашлары – жеми яхуда тиресинден алты йүз тогсан адам.

⁷Беняминиң неслинден: Хасенуваның човлугы, Ходавяның агтыгы, Мешулламың оглы Саллу; ⁸Ерохамың оглы Йибнея; Микриниң агтыгы, Узының оглы Эла; Йибнианың човлугы, Регувалың агтыгы, Шепатяның оглы Мешуллам. ⁹Беняминлер несил дарагына гөрә докуз йүз элли алты адамды. Ёкарда ады агзаланларың хеммеси ковумбашыларды.

Иерусалиме доланып гелен руханылар

¹⁰Доланып гелен руханылардан: Едая, Ехоярып, Якин, ¹¹Ахытубың говлугы, Мераётың ювлугы, Садогың човлугы, Мешулламың агтыгы, Хилкияның оглы, Худайың өйүниң ёлбашчысы Азаря; ¹²Малкыяның човлугы, Пашхурың агтыгы, Ерохамың оглы Адая; Иммериң говлугы, Мешиллемитиң ювлугы, Мешулламың човлугы, Яхзераның агтыгы, Адыелиң оглы Магсай. ¹³Руханыларың саны бир муң еди йүз алтмышды. Олар ковумбашыларды ве укыплы адамларды. Олар Худайың өйүнде хызмат этмэге жогапкәрди.

Иерусалимдэки левилер

¹⁴Левилерден: Мерары уругындан Хашабяның човлугы, Азрыкамың агтыгы, Хашубың оглы Шемагя; ¹⁵Бакбакар, Хереш, Галал; Асафың човлугы, Зикриниң агтыгы, Миканың оглы Матаня; ¹⁶Элкананың геңлиги, Асаның говлугы, Берекияның ювлугы, Едутуның човлугы, Галалың агтыгы, Шемагының оглы Абадя. Ол нетопалыларың обаларында яшады.

Иерусалимдэки ыбадатхана дервезебанлары

¹⁷Дервезебанлар шулардыр: Шаллум, Акуп, Талмон, Ахыман ве оларың гарындашлары. Шаллум оларың баштутаныды. ¹⁸Булар өң ша дервезесиниң гүндогар тарапында гойлупдылар. Олар левилериң дүшелге дервезебанларыдылар. ¹⁹Кора уругындан болан Эбиясыбың^а агтыгы, Корениң оглы Шаллум ве онуң ковумдашы коралар хем ата-бабаларының Реббиң месгенине дервезебанчылык эдишлери ялы, Реббиң мукадес чадырына дервезебанчылык этдилер. ²⁰Өң Элгазариң оглы Пинехас оларың ёлбашчысы болупды. Реб онуң билен болды. ²¹Мешелемяның оглы Закаря Реббе йүз тутулян чадырың агзында дервезебанды. ²²Дервезебанлыга беллененлериң хеммеси ики йүз он ики адамдыр. Олар өз обаларында несил дарагына гөрә хасаба алындылар. Олары Давут билен гөргүр Шамувел жогапкәрли везипэ белледи. ²³Шулар ве оларың несиллери Реббиң өйүниң, ягны чадырың дервезебанларыдылар. ²⁴Дервезебанлар дөрт тарапдакы:

^а 9:19 *Эбиясан* – бу ат Мср 6:24-де *Абыясан* дийип душ гелияр.

гүндогардакы, гүнбатардакы, демиргазыкдакы хем-де гүнортадакы дервезелери сакляярдылар. ²⁵Оларың обаларында яшаян доганлары нобатма-нобат хер еди гүнден олары гөрмәге гелмелидилер. ²⁶Чүнки левилерден болан дөрт ёлбашчы дервезебан Худайың өйүниң отагларының хем-де хазыналарының хем ёлбашчысыдылар. ²⁷Олар гижесинде Худайың өйүниң голайында болардылар. Чүнки ыбадатхана гөзегчилик этмек хем-де хер гүн ирден оны ачмак оларың боржуды.

Бейлеки левилер

²⁸Левилериң кәбирлери хызмат үчин гойлан энжамлара середердилер, себәби олары санап әкидип, санабам гетирмелидилер. ²⁹Оларың кәбирлери бейлеки эсбаплара, мукаддес энжамлара, сайлама уна, шераба, яга, якымлы ыслы түтөтгә хем-де хошбой ыслы затлара гөзегчилик эдйәрдилер. ³⁰Руханы огулларының кәбирлери хошбой ыслы затлары тайярляярдылар. ³¹Сүйжүли көкелери биширмеклик Кора неслинден болан Шаллумуң новбахар оглы леви Матытя табшырылды. ³²Кохат неслинден болан гарындашларының кәбирине Сабат гүни үчин хөдүр чөреги тайярламагы табшырылды.

³³Левилериң уругбашылары болан айдымчылар ыбадатхананың отагларында яшаярдылар. Олар башга хызматлардан азатдылар, себәби олар гижә-гүндиз хызматдадылар. ³⁴Несил дарагтына гөрә левилериң уругбашылары шулардылар. Олар Иерусалимде яшадылар.

Шавул патышаның ата-бабалары ве несиллери

³⁵Гибгоның какасы Егиел Гибгон галасында яшаярды; онуң аялының ады Магакады. ³⁶Онуң новбахар оглы Абдон, сонкулары: Сур, Киш, Багал, Нер, Надап, ³⁷Гедор, Ахё, Закаря ве Миклот. ³⁸Миклотдан Шимеям догулды. Олар хем гарындашларының янында Иерусалимде яшадылар. ³⁹Нерден Киш, Кишден Шавул, Шавулдан Ёнатан, Малкышува, Абынадап ве Эшбагал догулды. ⁴⁰Ёнатандан Мерибагал, Мерибагалдан Мика догулды. ⁴¹Миканың огуллары: Питон, Мелек, Тахрея ве Ахаз. ⁴²Ахаздан Ягра^а, Яградан Алемет, Азмавет ве Зимри. Зимриден Моса догулды. ⁴³Мосадан Бинега, Бинегадан Репая, Репаядан Элгаса, Элгасадан Асел догулды. ⁴⁴Аселиң алты оглы болуп, оларың атлары: Азрыкам, Бокеру, Ысмайыл, Шегаря, Абадя ве Хананды. Шулар Аселиң огулларыды.

10-нжы бап

Шавул патышаның өлүми (1 Шамувел 31:1-13)

¹Пилиштлилер Ысрайылың гаршысына сөвеш этди. Ысрайыллар пилиштлилерден гачып, Гилбова дагында көпүси гырылды. ²Пилиштлилер Шавулың ве онуң огуллары Ёнатаның, Абынадабың хем-де Малкышуваның ызындан ковуп етип, онуң огулларыны өлдүрдилер. ³Шавула гаршы сөвеш гүйчленди, яйчылар оны тапдылар ве агыр яраладылар. ⁴Шавул ярагчы нөкерине шейле дийди: «Гылыжыңы

^а 9:42 *Ягра* – бу ат 8:36-да *Ехогада* дийип душ гелйәр.

ал-да, мени өлдүр; сүннетсизлерин элинден өлүп, оlara гөз болмайын» дийди. Эмма онун ярагчы нөкери жуда горкды ве бейле этмек ислемеди. Шона гөрө, Шавул өз гылыжыны алдыда, онуң үстүне өзүни оклады. ⁵Шавулың өлендигини гөрөн ярагчы нөкери-де өз гылыжының үстүне өзүни оклап өлди. ⁶Шейдип, Шавул, онун үч оглы – тутуш машгала бир гүнде өлди. ⁷Дередэки эхли ысрайыллар гошуның гачандыгыны, Шавулың ве онуң огулларының өлендигини гөрүп, өз галаларыны ташлап гачдылар. Пилиштлилер гелип, галалары эледилер. ⁸Эртеси гүн пилиштлилер өлдүрилелери таламак үчин геленлеринде, Гилбова дагында Шавул билен онуң огулларының жеседини тапдылар. ⁹Олар Шавулың келлесини кесип, ярагыны алдылар ве бутханаларына хем-де халкына хабар бермек үчин, тутуш пилиштлилерин юрдуна чапарлар гөндердилер. ¹⁰Шавулың ярагыны өз бутханаларында гойдулар, келлесини болса Дагоның бутханасындан асдылар. ¹¹Пилиштлилерин Шавула эденлерини Гилгатдакы Ябешин илаты эшиденде, ¹²онуң гайдувсыз адамларының эхлиси аяга галды. Олар Шавул билен онуң огулларының жеседини алып, Ябеше гетирдилер. Олар буларын сүңклерини Ябешдеки дуб агажының астында жайлап, еди гүнлөп агыз бекледилер.

¹³Шейдип, Шавул Худая бивепалык эдендиги үчин өлди. Ол Реббин буйругыны бержай этмәнлигинден өтри, жадыгөйден маслахат сорапды. ¹⁴Ол Ребден сорапанды. Шонуң үчин хем

Реб оны өлдүрдип, патышалыгыны Йышайың оглы Давуда берди.

11-нжи бап

Давут Ысрайыла хем-де Яхуда патыша боляр

(2 Шамувел 5:1-10)

¹Эхли ысрайыллар Хеброндакы Давудуң дашына йыгнанып, оңа шейле дийдилер: «Биз сениң өз сүегинден, өз тениңдендирис. ²Өнлерем – Шавул патышамызка-да сен ысрайыл гошунына серкердедин. Худайың Реб сана: „Мениң халкым Ысрайылың чопаны сен боларсың, халкым Ысрайыла сен хөкүмдарлык эдерсиң“ дийипди» дийдилер. ³Шейдип, Ысрайылың эхли яшулулары Хеброн Давудуң янына гелдилер. Шол ерде Реббин хузурында Давут олар билен эхт эдишди. Ысрайылың яшулулары Реббин Шамувелиң үсти билен айдан сөзүне лайыклыкда, Давудуң башына яг гуюп, оны Ысрайыла патыша белледилер.

⁴Давут ве тутуш Ысрайыл Иерусалиме, ягны Ябуса – ябуслыларың меканына йөриш этдилер. ⁵Ябусың илаты Давуда: «Сен бу ере гирип билмерсиң» дийдилер. Эмма Давут Сион галасыны басып алды. Ол хэзир «Давут галасы» дийлип атландырылар. ⁶Давут: «Ябуслылара ким өңүрти зарба урса, шол гошун серкердеси болар» дийди. Серуяның оглы Ёвап өңүрти зарба уруп, гошун серкердеси болды. ⁷Давут галада месген тутды. Шонуң үчин хем оны «Давут галасы» дийип атландырдылар. ⁸Ол Миллодан ^a башлап, галаның тутуш төверегини

^a **11:8 Милло** – топрак билен долдурылан жайрык я-да бошлук ер болмагы ахмал. Сөзлүге серет.

тәздән гурды. Ёвап болса галаның галан бөлегини бежерди. ⁹Давут гитдигисайы гүйчленйәрди, чүнки Хөкмүрован Реб онуң биленди.

Давудың батыр йигитлери (2 Шамувел 23:8-39)

¹⁰Реббиз Ысрайыл бабатдакы сөзи боюнча, Давудың батыр йигитлериниң баштутанлары ве тутуш ысрайыл халкы онуң хөкүм сүрмегини берк голдадылар. ¹¹Давудың батыр йигитлери шуларды: Хакмонының оглы Яшобгам. Ол сердарларың баштутаныды. Ол найзасы билен бир вагтың өзүндә үч йүз адамы өлдүрди. ¹²Ондан соңра үч батыр йигидиң бири ахова уругындан Додоның оглы Элгазардыр. ¹³Пилиштлилер Пасдаммымда сөвешмек үчин топланышанларында, ол хем шол ерде Давудың янындады. Ол ерде арпа экилен бир бөлек ер барды. Халк пилиштлилерден гачды, ¹⁴йөне Элгазар билен Давут мейданчаның ортарасында дуруп, шол ери горадылар ве пилиштлилери гырдылар. Реб олары улы ениш билен халас этди.

¹⁵Отуз сердарың үчүси Давудың янына, гаядакы Адуллам говагына гитди. Пилиштлилериң гошуны болса Рапа жүлгесинде дүшләпди. ¹⁶Давут шол вагт галадады. Пилиштлилериң гошун бөлүми болса Бейтуллахамдады. ¹⁷Давут арман эдип: «Бейтуллахамың дервезесиниң янындакы гуюдан сув гетирип берен болсады, шондан бир ичсемдим» дийди. ¹⁸Шонда үч батыр йигит пилиштлилериң дүшелгесини бөвсүп гечдиде, Бейтуллахамың дервезесиниң янындакы гуюдан сув алып, оны Давуда гетирип бердилер. Эмма Давут

сувдан ичмеди, ол оны Реб үчин ере дөкди. ¹⁹Ол: «Мени бейтмекден сакла, я Худайым! Йүрегине даш баглап гиден адамларың ганыны, хей-де, мен ичип билеринми?» дийип, сувдан ичмек ислемеди. Бу үч батыр йигит шейле эдерменликлер гөркезипди. ²⁰Абышай үч батыр йигидиң баштутаныды, ол Ёвабың доганыды. Ол өз найзасы билен үч йүз адамы өлдүрүп, үч батыр йигит ялы мешхур болды. ²¹Ол үч батыр йигитден ики эссе артык хорматланды. Абышай йигитлериң бири болмадык-да болса, олар баштутан болды.

²²Ехояданың оглы Беная улы эдерменликлер гөркезен кабсеелли батыр йигитдир. Ол моваплы арслан йүрекли ики эдермен уршужыны өлдүрди; шейле хем ол гарлы гүн чукурың ичинде бир ёлбарсы өлдүрди. ²³Ол бойы бәш тирсек болан мүсүрлини өлдүрди. Мүсүрлиниң элинде докма агажы ялы найзасы барды. Беная онуң үстүне таяклы топулып, элиндәки найзасыны алып, өз найзасы билен онуң өзүни өлдүрди. ²⁴Ехояданың оглы Беная, ине, шейле ишлери эдип, ол хем үч батыр йигит ялы мешхур болды. ²⁵Ол отуз сердарың арасында иң мешхурыды, йөне үч батыр йигидиң бири дәлди. Давут оны өз жанпеналарының баштутаны эдип гойды.

²⁶Гошунларың батыр йигитлери шуларды: Ёвабың доганы Асахел, бейтуллахамлы Додоның оглы Элханан, ²⁷харотлы Шаммот, пелонлы Хелес, ²⁸тековалы Икешиң оглы Ыра, анатотлы Абыгезер, ²⁹хушалы Сибекай, Ахованың несли Ылай, ³⁰нетопалы Махарай, нетопалы Багананың оглы Хелет, ³¹беняминлерден гибгалы Рибайың

оглы Ытай, пиргатонлы Беная, ³²Гагаш жүлгелеринден Хурай, арбалы Абыел, ³³бахурымлы Азмавет, шагалбынлы Эляхба, ³⁴гизонлы Хашем, харарлы Шагениң оглы Ёнатан, ³⁵харарлы Сакарың оглы Ахыям, Уруң оглы Элипал, ³⁶мекералы Хепер, пелонлы Ахыя, ³⁷кармелли Хесро, Эзбайың оглы Нагарай, ³⁸Натаның доганы Ёвел, Хагрының оглы Мибхар, ³⁹аммон халкындан Селек, Серуяның оглы Ёвабың ярагчы нөкери бееротлы Нахрай, ⁴⁰йытра уругындан Ыра ве Гареп, ⁴¹хет халкындан Урия, Ахлайың оглы Забат, ⁴²рубенлериң баштутаны, рубенлерден болан Шизаның оглы Адына ве онуң отуз йигиди, ⁴³Магаканың оглы Ханан, митанлы Ёшапат, ⁴⁴аштаротлы Узыя, арогерли Хотамың огуллары Шама ве Егийел, ⁴⁵Шимриның оглы Едигаел, онуң доганы тисли Ёха, ⁴⁶махавалы Элиел, Элнагамың огуллары Ерибай билен Ёшавя, моваплы Йытма, ⁴⁷Элиел, Обет, месобалы Ягсьел.

12-нжи бап

Давудың бенямин тиресинден болан тарапдарлары

¹Булар Давут Зиклагда Кишиң оглы Шавулдан гачып йөркә, онуң янына геленлер ве оңа урушда ярдам эден батыр йигитлердир. ²Беняминлерден, Шавулың ковумындан болан булар пейкам атып, хем саг, хем чеп эллери билен даш, яй билен ок атып билйән адамларды. ³Оларың баштутаны Ахыгезер, ондан соң Ёваш, шейле хем гибгалы Шемаганың ики оглы, Азмаведиң огуллары Езиел билен Пелет, Берака, анатотлы Еху, ⁴отуз сердарың арасында бир батыр

йигит ве оларың баштутаны гибгонлы Йышмагя, Ермея, Яхазыял, Ёханан, гедералы Ёзабат, ⁵Элгузай, Еримот, Бегаля, Шемаря, харуплы Шепатя, ⁶Кораның неслинден Элкана, Йишия, Азарел, Ёгезер, Яшобгам, ⁷гедорлы Ерохамың огуллары Ёгела билен Зебадя.

Давудың гатлардан болан тарапдарлары

⁸Гатлардан галкана хем найза түрген болан батыр йигитлер чөлдәки галада болан Давудың тарапына гечдилер. Олар арслан сыпатдадылар, даг жерени кимин йылдамдылар. Ине, олар: ⁹Эзер – баштутан, икинжиси Абадя, үчүнжиси Элияп, ¹⁰дөрдүнжиси Мишманна, бәшинжиси Ермея, ¹¹алтынжысы Атай, единжиси Элиел, ¹²секизинжиси Ёханан, докузынжысы Элзабат, ¹³онунжысы Ермея, он биринжиси Макбанайды. ¹⁴Булар гатлардан болан харбы баштутанлардылар; оларың иң эжизи йүзе, иң гүйчлүси мүңе тайды. ¹⁵Биринжи айда Иордан дерясы жошуп, кенарларындан аганда, ондан геченлер ве жүлгелердәкилерин эхлисини гүндогардыр гүнбатара ковууп чыкаранлар шуларды.

Давудың беняминлерден ве яхудалардан болан тарапдарлары

¹⁶Беняминлер билен яхудаларың кәбирлери Давудың янына гала гелдилер. ¹⁷Давут оларың өңүнден чыкып, шейле дийди: «Эгер мениң яныма ягшы ниет, көмек этмек максды билен гелен болсаңыз, онда орнуңыз йүрегимиң төрүнде, йөне зорлук этмедик халымда мени душманларыма сатмак үчин гелен болсаңыз велин, муны ата-бабаларымызың Худайы

гөрүп, сизин жезаңызы берсин». ¹⁸Сонра Худайың Рухы отуз йигидиң баштутаны Омасайың үстүне нинип, ол шейле дийди:

«Биз сениңки, эй Давут!
Биз сең билен, эй Йышайың
оглы!

Башың аман болсун, башың
аман болсун!

Саңа ярдам эдйәнниң хем башы
аман болсун!

Худайың саңа ярдам эдйэндир!».

Онсоң Давут олары кабул эдип, өз гошунбашылары эдип белледи.

Давудың манашалардан болан тарандарлары

¹⁹Давут пилиштликер билен биле Шавулың гаршысына урушмак үчин геленде, манашалардан кэбири онуң тарапына гечди. Йөне Давут пилиштликере көмек этмедди, себэби пилишт баштутанлары өзара маслахатлашып: «Давут өз женабы Шавулың тарапына гечип, бизи сатар» дийип, оны ызына угратдылар. ²⁰Давут Зиклага гайданда, манашаларың мүңбашылары болан Адна, Ёзабат, Едигаел, Микайыл, Ёзабат, Элиху ве Силлетай дагы онуң тарапына гечдилер. ²¹Буларың хеммеси батыр йигитлердир гошун баштутанлары болуп, олар Давуда аламанчыларың топарларына гаршы сөвешде көмек этдилер. ²²Хакыкатданам, Давуда гошулян адамларың саны гүнсыйын артып, сан тайдан Худайың гошуну ки-мин болды.

Давудың гошуну Хебронда

²³Реббиң сөзүне гөрә, Шавулың патышалыгыны Давуда бермек үчин онуң янына Хеброна гелен

яраглы гошунлар, ине, шулардыр: ²⁴яхудалардан галкан хем найза гөтерип, ярагланан алты мүң секиз йүз адам; ²⁵шимгонлардан еди мүң бир йүз саны батыр йигит; ²⁶левилерден дөрт мүң алты йүз адам; ²⁷оларың арасында Харуның неслиниң баштутаны Ехояда ве онуң билен биле үч мүң еди йүз адам; ²⁸яш батыр йигит Садок ве онуң неслинден йигрими ики саны харбы баштутан; ²⁹Шавулың ко-вумларындан болан беняминлерден үч мүң адам. Буларың көпүси овал Шавулың несиллерине вепалы болупдылар. ³⁰Эфраимлардан өз уругларының арасында мешхур болан йигрими мүң секиз йүз батыр йигит; ³¹гүнбатардакы манаша тиресинден гелип, Давуды патыша этмек үчин йөрите белленен он секиз мүң адам, ³²ысакарлардан дөвре гөрә Ысрайылың нәме этмелидигини билйән ики йүз баштутан; оларың баштутанлыгы астында болан әхли гарындашлары. ³³Зебулунлардан тапланан, әхли сөвеш энжамлары билен ярагланан, Давуда көмек этмекде максада окгунлы элли мүң эсгер; ³⁴нафталылардан галкан хем найза билен ярагланан отуз еди мүң эсгерли мүң харбы баштутан; ³⁵данлардан ярагланан йигрими секиз мүң алты йүз эсгер; ³⁶ашерлерден сөвеше тайяр, тапланан кырк мүң эсгер; ³⁷Иорданың аңырсындакы рубенлерден, гатлардан хем-де гүндогардакы манаша тиресинден әхли сөвеш энжамлары билен ярагланан бир йүз йигрими мүң эсгер.

³⁸Бу эсгерлеринң хеммеси Давуды Ысрайыла патыша этмек үчин чын йүрекден сөвеш нызамы билен Хеброна гелдилер. Ысрайылың галанлары-да бир йүрекден Давудың

патыша болмагының тарапындады. ³⁹Олар үч гүн Давудың янында болдулар; ийип-ичдилер, чүнки доганлары олар үчин тайярлык гөрүпдилер. ⁴⁰Ол ериң голайында яшаянлар зебулун, нафталы, ысакар тирелериниң чәклерине ченли эшеклердир дүелере, гатырлардыр өкүзлере йүкләп, көп мукдарда ун, инжир көкелери, кишмиш, шерап, яг, өкүз хем гоюн гетирдилер, чүнки Ысрайылда шатлык-шагалаңды.

13-нжи бап

Әхт сандыгы Кирятегарымдан гетирилйәр (2 Шамувел 6:1-11)

¹Давут мүнбашылардыр йүзбашылар ве хер бир баштутан билен геңешди. ²Ол тутуш Ысрайыл жемагатына шейле дийди: «Эгер макул билсеңиз, эгер Худайымыз Реб халаса, гелиң, өри мейданлы галалардакы руханылардыр левилер билен билеликте, тутуш Ысрайылдакы әхли доган-гарындашларымызы адам иберип, өз янымыза йыгналың. ³Соң Худайымызың Әхт сандыгыны гетирелиң. Чүнки Шавулың гүнлеринде биз оны идемедик». ⁴Бу жемагатың гөвнүнден турансоң, тутуш халк муна разы болды.

⁵Шейдип, Давут Худайың сандыгыны Кирятегарымдан гетирмек үчин, Мүсүриң чәгиндәки Шихор дерясы билен Лебохамат аралыгындакы әхли ысрайыллары йыгнады. ⁶Давут тутуш Ысрайыл билен биле керуларың үстүнде тагт гуруп отуран Бейик Худайың сандыгыны, Онуң ады дакылан

сандыгы гетирмек үчин Яхудадакы Багала, ягны Кирятегарыма гитди. ⁷Олар Худайың сандыгыны Абынадабың өйүнден чыкарып, тәзе арабада гойдулар. Арабаны Уза билен Ахә алып барярды. ⁸Давут хем-де әхли ысрайыллар Худайың хузурында лира, арфа, депрек, кимвал хем-де сурнай чалып, жошуп айдым айдярдылар ве танс эдйәрдилер.

⁹Олар Кидоның харманына гелелеринде, өкүзлер бүдредилер; Уза сандыгы тутжак болуп, элини онуң үстүнде гойды. ¹⁰Уза гаршы Реббиң гахары гелди. Реб оны өлдүрди, себәби ол сандыга элини дегрипди. Уза шол ерде – Худайың хузурында жан берди. ¹¹Реббиң Уза зарба урандыгына Давудың гахары гелди. Ол ер шу гүне ченли Перес Уза^а дийлип атландырыляр. ¹²Давут шол гүн Ребден горкуп: «Мен Худайың сандыгыны нәдип яныма гетирип билерин?» дийди. ¹³Шейлеликте, Давут Худайың сандыгыны өз янына Давут галасына гетирмеди. Ол сандыгы гатлы Обедедомың өйүнде гойды. ¹⁴Худайың сандыгы үч ай Обедедомың хожалыгында галды. Реб Обедедомың хожалыгына ве онуң әхли затларына берекет берди.

14-нжи бап

Давут Иерусалимде орнашяр

¹Сур патышасы Хурам Давудың янына чапарлар билен кедр агачларыны, керпич өрүжилери хем агач усаларыны иберди. Олар Давут үчин көшк гурдулар. ²Шейлеликте, Давут өзүни Реббиң Ысрайылың патышасы

^а 13:11 *Перес Уза* – бу сөз *Уза гаршы газап* диймеги аңладяр.

хөкмүндө беркарар эдендигине хем-де Өз халкы Ысрайылың хатырасына онуң патышалыгыны бейгелдендигине гөз етирди.

³Давут Иерусалимде бирнече аяллар алды ве ондан энчеме огул-гыз дүйнэ инди. ⁴Давудуң Иерусалимде доглан чагалары, ине, шулардыр: Шаммува, Шобап, Натан; Сүлейман, ⁵Йыбхар, Элишува, Элипелет; ⁶Нога, Непек, Япыя; ⁷Элишама, Бегеляда ^a ве Элипелет.

Пилиштлилериң еңлиши

(2 Шамувел 5:17-25)

⁸Давудуң тутуш Ысрайыла патышалыга белленилендигини эшиденде, эхли пилиштлилер аяга галып, онуң гөзлегине чыкдылар. Давут муны эшидип, оларың гаршысына чыкды. ⁹Пилиштлилер гелип, Рапа жүлгесине чозупдылар. ¹⁰«Мен пилиштлилериң гаршысына чыкайынмы? Сен олары мениң элиме берермин?» дийип, Давут Худая йүз тутды. Реб она: «Бар, олары сениң элиңе бержекдириң» дийди. ¹¹Шейлеликте, Давут Багалперасыма гидип, олары шол ерде дерби-дагын этди. Давут: «Сил бентлериниң бөвсүлиши кимин, Худай-да душманларыма мениң элим билен зарба урды» дийди. Шол себэпден хем бу ере Багалперасым ^b диен ат дакылды. ¹²Пилиштлилер бутларыны ташлап гитдилер; бутлар Давудуң буйругы билен якылды.

¹³Пилиштлилер шол жүлгэ ене чоздулар. ¹⁴Давут ене Худая йүз тутанда, Ол шейле дийди: «Оларың өңүнден чыкма. Оларың дашындан айлан-да,

бальзам агачлары тарапдан гелип, оларың еңсесинден ур. ¹⁵Бальзам агачларының башларындан аяк сеслерини эшиденинде, хужүме геч, себэби бу пилиштлилериң гошунуны дерби-дагын этмек үчин, Мен – Худайың сениң өңүне дүшдүгидир». ¹⁶Давут Худайың буйрушы ялы этди. Ол Гибгондан Гезере ченли болан аралыкда пилиштлилери гырды. ¹⁷Давудуң ат-абрайы бүтин юртлара яйрады ве Реб эхли миллетлери ондан горкар ялы этди.

15-нжи бап

Худайың сандыгыны Иерусалиме гетирмеклиге тайярлык

¹Давут өзи үчин Давут галасында көшклер гурдурды. Ол Худайың сандыгы үчин ер тайярлап, чадыр дикди. ²Соңра Давут Худайың сандыгыны диңе левилериң гөтермелидиги барада буйрук берди. Себэби Реб Өз сандыгыны гөтермек хем-де Өзүне өмүрбақы хызмат этмек үчин левилери сайлапды. ³Ребниң сандыгыны онуң үчин тайярлан ерине гетирмек үчин, Давут эхли ысрайыллары Иерусалиме йыгнады. ⁴Соңра ол Харуның несиллерини хем-де левилери топлады. ⁵Кохадың ковумындан йүз йигрими саны гарындашы билен оларың баштутаны Урыел; ⁶Мерарының ковумындан ики йүз йигрими гарындашы билен оларың баштутаны Асая; ⁷Гершоның ковумындан йүз отуз гарындашы билен оларың баштутаны Ёвел; ⁸Элисапаның ковумындан ики йүз гарындашы билен оларың

^a 14:7 *Бегеляда* – бу ат 3:8-де ве 2Шам 5:6-да *Эляда* дийип душ гелияр.

^b 14:11 *Багалперасым* – бу сөз *зарба урян эсенап* диймеги аңладяр.

баштутаны Шемага; ⁹Хебронның ковымундан сегсен гарындашы билен оларың баштутаны Элиел; ¹⁰Узыелин ковымундан йүз он ики гарындашы билен оларың баштутаны Эминадап.

¹¹⁻¹²Давут руханылар Садок билен Абятары, левилерден Урыели, Асаяны, Ёвели, Элиели, Шемагяны хем-де Эминадабы чагырып, оlara шейле дийди: «Сиз левилериң уругбашыларысыңыз. Иниңизи тэмизлән, гарындашларыңыз хем шейле этсинлер. Соңра Ысрайыл Худайы Реббиң сандыгыны онуң үчин тайярлан ериме гетириң. ¹³Өңки гезек сандыгы сизиң гөтермәндигиңиз ве оны болмалысы ялы идемәндигимиз себәпли, Худайымыз Реббиң bize гахары гелди». ¹⁴Руханылар хем-де левилер Ысрайыл Худайы Реббиң сандыгыны гетирмек үчин инлерини тэмизледилер. ¹⁵Левилер Худайың сандыгыны Реббиң Муса табшырышына лайык эдип, сырыкларың үстүнде гоюп эгинлеринде гөтердилер.

¹⁶Давут левилериң баштутанларына шатлык-шагалаң этмек үчин, өз доганларының арасындан айдымчылары хем-де арфа, лира, кимвал ялы саз гуралларыны чалып билйәнлери тайын этмәге буйрук берди. ¹⁷Шейлеликте, левилер Ёвелин оглы Хейманы, Берекияның оглы Асафы, Мерары ковымундан болан Кушаяның оглы Эйтаны сазандалара ёлбашчы эдип белледилер. ¹⁸Закаря, Ягзыел, Шемирамот, Ехиел, Унны, Элияп, Беная, Магасея, Матытя, Элипелеху ве Микнея оlara көмөкчи эдип белленилди; Обедедом билен

Егиел болса дервезебанларды. ¹⁹Айдымчылар болан Хейман, Асаф хем-де Эйтан дагы бүрүнч кимваллар, ²⁰Закаря, Азыел, Шемирамот, Ехиел, Унны, Элияп, Магасея, Беная дагы аламот ^a әхеңинде арфа чалмалыдылар. ²¹Матытя, Элипелеху, Микнея, Обедедом, Егиел хем-де Азая дагы болса шеминит ^b әхеңинде лирада сазы довам этдирмелидилер. ²²Леви сазандаларының ёлбашчысы Кеная саза баштутанлык этмелиди, чүнки ол саза уссатды. ²³Берекия билен Элкана сандык үчин белленен дервезебанларды. ²⁴Шебаня, Ёшапат, Нетанел, Омасай, Закаря, Беная, Элигезер хем-де руханылар Худайың сандыгының өнүнде сурнай чалмалыдылар. Обедедом билен Ехия хем сандык үчин белленен дервезебанларды.

Әхт сандыгы Иерусалиме гетирилийәр

²⁵Шейлеликте, Давут, Ысрайыл яшулулары хем-де мүнбашылар Реббиң Әхт сандыгыны шатлык-шагалаң билен Обедедомың өйүнден гетирмәге гитдилер. ²⁶Реббиң Әхт сандыгыны гетирйән левилере Худай ярдам этди ве олар еди өкүз билен еди гочы гурбанлык бердилер. ²⁷Сандыгы гөтерйән левилер, айдымчылар, айдымчыларың сазына ёлбашчылык эдйән Кеная дагы ялы, Давут хем непис зыгыр матадан тикилен дон гейди. Давудың эгинде непис зыгыр мата эфот хем барды. ²⁸Шейдип, ысрайыллар шагалаң билен, шахдан эдилен сурнайларың, кернайларың, кимвалларың шовхуны, арфадыр лираларың

^a 15:20 *Аламот* – манысы белли дәл. Белки, әхең, белки-де саз гуралы.

^b 15:21 *Шеминит* – манысы белли дәл. Белки, әхең, белки-де саз гуралы.

белент овазы билен Реббич Эхт сандыгыны гетирдилер.

²⁹Реббич Эхт сандыгы Давут галагына гетирленде, Шавулың гызы Микал пенжиреден серетди. Ол Давудуң бөкжекләп танс эдишини гөрүп, оңа әсгермезчилик этди.

16-нҗы бап

Эхт сандыгы чадырда гоюляр

¹Олар Реббич сандыгыны гетирип, Давудуң ниетләп гуран чадырының ичинде гойдулар. Соңра Давут Реббич хузурында якма хем саламатлык гурбанлыкларыны берди. ²Ол якма хем саламатлык гурбанлыкларыны берип боландан соң, Реббич адындан халка ак пата берди. ³Ол аял-эркек диймән, әхли ысрайыллара бир бөлек чөрөк, бир бөлек эт хем кишмиш пайлады.

⁴Ысрайыл Худайы Реббе дилег этмек, Оңа өвги айдып, Оны шөхратландырмак үчин, ол левилериң кәбирини Реббич сандыгының өңүнде хызмат этмәге белледи. ⁵Асаф – башлык, Закаря оңуң көмекчиси болды, Егиел, Шемирамот, Ехиел, Матыгтя, Элияп, Беная, Обедедом хем-де Егиел – арфа хем лира, Асаф – кимвал чалмалыдылар. ⁶Руханылар Беная билен Яхазыял болса Реббич Эхт сандыгының өңүнде хемише сурнай чалмалыдылар.

Давудуң өвги айдымы (Зебур 104:1-15; 95:1-13)

⁷Давут шол гүн Реббе өвги айдымларыны айтмагы Асаф билен оңуң гарындашларына табшырды.

⁸Реббе шүкүр эдиң ве Оңа ыбадат эдиң,
халklar арасында Оңуң
ишлерини жар эдиң.

⁹Оңа нагма айдың, Оны шөхратландырың,
әхли гудратлы ишлери барада
сиз гүррүң берин.

¹⁰Реббич мукаддес ады билен
магтаның;

Оны агтаряларуң йүреги
шатлыкдан долсун.

¹¹Реббе, Оңуң кувватына
сыгының,
дынгысыз Оңуң хузурыны
агтарың.

¹²⁻¹³Эй, Реббич бендеси
Ысрайылың зүряды,
Оңуң сайланлары – Якубың
несли!

Ятлаң Оңуң гөркезен
гудратларыны,
мугжызаларыны, агзындан
чыкан карарларыны.

¹⁴Ол – Худайымыз Реб,
Ол тутуш ер йүзүне казылык
эйдәр.

¹⁵⁻¹⁶Оңуң әхтини, мүң несле берен
сөзүни,
Ыбрайым билен эден әхтини,
Ысхага берен Өз вадасыны
элмыдама ятда саклаң.

¹⁷⁻¹⁸Дийди: «Мен сизе Кенган
юрдуны,
мирасыңыз дүшен пай
хөкмүнде берерин».

Муны Якуба тассыклады канун
хөкмүнде,
Ысрайыла – мүдими әхт
хөкмүнде.

¹⁹Шонда олар аз санлыдылар,
гаты аз ве шол ерде
гелмишекдилер.

²⁰Гечйәрдилер бир миллетден
башга милете,
бир шалыкдан – башга
шалыга.

- ²¹ Реб олары эзмәге хич ёл бермеди,
шолар себәпли Ол шалара кәеди.
- ²² Дийди: «Сайлап-сеченлериме сиз эл дегирмәң,
пыгамберлериме яманлык этмәң».
- ²³ Реббе нагма айт, эй, тутуш ер йүзи!
Онуң халас эйдәндигини гүнсәйын бушлаң!
- ²⁴ Миллетлере ыглан эдиң шан-шөхратыны,
әхли халклара – гудратлы ишлерини.
- ²⁵ Чүнки Реб бейик, Ол белент сена мынасып,
бизиң сеждәмизе дине Ол лайык.
Ол миллетлериң худайларындан хас вехимлидир.
- ²⁶ Халкларың бар худайлары йөне бир бутдур,
эмма гөклери Реб ярадандыр.
- ²⁷ Онуң хузурындадыр хормат, шан-шөхрат,
Онуң меканындадыр шатлык ве кувват.
- ²⁸ Эй, халкларың тирелери, Ребби вәсп эдиң,
Реббиң шөхратыны, гүйжүни өвүң!
- ²⁹ Реббиң адына лайык шөхраты берин,
гурбанлык гетирип, хузурына гириң.
Реббе шанлы мукадеслигинде сиз сежде эдиң;
- ³⁰ Эй, ер йүзүндәкилер, Онуң өңүнде титрәң.
Берк беркара эдилди дүңйә,
ол сарсмаз асла.
- ³¹ Гой, гөклер бегенсин,
ер хем шатлансын.
Миллетлер: «Реб – Патыша!» дийсин.
- ³² Деңиз ве онуң ичиндәкилериң әхлиси, гой, гүввүлдешсин.
Мейдан ве ондакы бар затлар шатлыкдан жошсун.
- ³³ Шонда токай агачлары Реббиң өңүнде нагмалар айдар.
Чүнки Ол дүңйә казылык этмәге гелйәр.
- ³⁴ Реббе шүкүр эдиң, чүнки Ол ягшы,
Онуң сөйгүси бакы.
- ³⁵ Ене-де айдын:
«Эй, гутульшымызың Худайы, бизи халас эт!
Мукаддес адына шүкүрлер эдер ялы,
Сениң шөхратына буйсанар ялы,
миллетлериң арасындан бизи азат эт-де, топлап ал.
- ³⁶ Ысрайыл Худайы Реббе эзелден эбедә ченли алкышлар болсун!»
Онсоң тутуш халк «Омын» дийип, Ребби шөхратландырды.
- ³⁷⁻³⁸ Реббиң Әхт сандыгының өңүнде хер гүн хызмат этсинлер дийип, Давут Асафы, онуң доганларыны хем-де Обедедомы алтмыш секиз саны доганы билен гойды. Едутуның оглы Обедедомы Хоса билен дәрвезебан эдип гойды. ³⁹Руханы Садогы хем-де онуң руханы гарындашларыны Гибгондакы сеждегәхдәки Реббиң чадырының өңүнде гойды. ⁴⁰ Давут олары якма гурбанлык сыпасында

Реббиз Ысрайыла буйран канунын-да язылышы ялы эдип, эртир-агшам ызыны кесмэн Реббе якма гурбан-лыкларыны бермек үчин белледи. Бу канунда эхли зат хакда языланды. ⁴¹Реббиз бакы сөйгүсү үчин Оңа алкыш айтсынлар дийип, оларың янында Хейманы, Едутуны хем-де атлары агзалан бейлеки сайланан адамлары гойды. ⁴²Хейманың, Едутуның элинде саз чалмак үчин сурнайлардыр кимваллар барды. Худай үчин айдым айдянарлар-да саз гуралларыны берди. Едутуның огулларыны дөвезебан эдип гойды. ⁴³Соңра эхли халк өйли-өйүне даргады. Давут хем өз хожалыгына ак пата бермек үчин өйүне гитди.

17-нчи бап

Реббиз Давуда берен вадасы (2 Шамувел 7:1-17)

¹Давут өз көшгүнде орнашандан соң, Натан пыгамбере: «Серет, мен-э кедр агажындан гурлан көшкде яшайрын, Реббиз Эхт сандыгы болса чадырда дур» дийди. ²Натан Давуда: «Ислэн задыңы эдибер, себэби Худай сениң билендир» дийди. ³Эмма хут шол гиче Натана Реббиз шу сөзи аян болды: ⁴«Бар, гулум Давуда Реб шейле диййэр дий: „Маңа месген тутар ялы өйи сен гурмалы дэлсиң. ⁵Мен ысрайыл халкыны Мүсүрдэн алып чыкан гүнүмден бэри өйде месген тутмадым; чадырымы ондан-оңа гөчүрип яшап йөрдүм. ⁶Тутуш Ысрайыл билен болан ерлеримиз эхлисинде Өз халкыма баштуанлык этмеги буйран Ысрайыл сердарларының хич биринден нэме үчин Маңа кедр агажындан

өй гурмандыкларыны сорамадым“». ⁷Инди сен Мениң гулум Давуда Хөкмүрован Реб ене-де шейле диййэр дий: „Мен сени мейданда гоюн бакып йөрен еринден алып, Өз халкым Ысрайылың хөкүмдары этдим. ⁸Нирэ гитсең яныңда болдум, өңүндөки эхли душманларыңы гырып ташладым. Инди болса ер йүзүндөки бейик адамларың ады кимин сениң адыңы беленде гөтержек. ⁹Өз халкым Ысрайыл үчин бир ер таййынлап, олары шол ерде ерлешдиржек. Шейдип, олар өз ерлеринде яшарлар. Мундан бейлөк оларың рахатлыгы бозулмаз. ¹⁰Халкым Ысрайыла сердарлар беллэн дөврүмден бэри сүтем эдишлери ялы, бетгылык адамлар инди олар сүтем этмезлер. Мен эхли душманларыңы боюн эгдирерин. Мен-Реб сениң үчин бир өй бина этжекдигими жар эдйэрин. ¹¹Пейманың долуп, ата-бабаларыңа говшаныңда, ерине өз огулуңы, өз билиңден өнен зүрядыңы тагта чыкарып, онуң патышалыгыны кувватландырарын. ¹²Мениң үчин өйи ол гурар, Мен онуң шалык тагтыны бакы беркарар эдерин. ¹³Мен оңа Ата боларын, ол болса Маңа огул болар. Сенден өң болан Шавулы махрум эдишим ялы, оны Өз садык сөйгимден махрум этмерин. ¹⁴Мен оны Өз өйүмде хем-де шалыгымда бакы гоаярын. Шалык тагты бакы довам эдер“». ¹⁵Шу сөзлерин хем-де аянлыкларың эхлисини Натан Давуда гүррүң берди.

Давудың миннетдарлык дилеги (2 Шамувел 7:17-29)

¹⁶Соңра Давут гелип, Реббиз хузурында отурды-да, шейле дийди: «Я, Худайымыз Реб, мен ким, мени

шейле дережә етирер ялы, мениң машгалам ким? ¹⁷Я Худайымыз Реб, бу затлары хем аз гөрйән ялы, Сен Өз гулуң неслиниң гелжеги хакында хем сөз бердиң. Сен маңа белент мертебели адам ялы гараярсың, я Худайымыз Реб! ¹⁸Өз гулуңа бейле хорматың үчин Давут Саңа нәме дийип билер? Сен Өз гулуңы танаярсың ахырын! ¹⁹Сен гулуңың хатырасына, Өз гөвүн ислегиче гөрә бу бейик иши этдиң; бу бейик ишлериң әхлисини аян этдиң. ²⁰Эй, Реб, Саңа тай гелжек ёкдур, Сенден башга Худай ёк! Муны өз гулакаларымыз билен эшитдик. ²¹Ер йүзүнде Сениң халкың Ысрайыла тай гелжек халк бармыка?! Өз халкым болсун дийип, Сен оны Мүсүр гулчулыгындан халас этдиң, бейик хем айылганч ишлер билен Өз адыңы шөхрата беслемек үчин бейлеки миллетлери оларың өнүнден ковуп чыкардың. ²²Хемишлик Өз халкым болсун дийип, халкың Ысрайылы Өзүң үчин эбеди халк этдиң; Я Реб, Сен оларың Худайы болдун. ²³Инди болса, Сен, я Реб, Өз гулуң хем онуң несли хакда айдан сөзүңи эбеди сакла-да, дийшиң ялы эт! ²⁴Гой, ынсанлар „Хөкмүрован Реб Ысрайылың Худайыдыр“ дийип, гулуңың неслини беркарар этсинлер, адыңы эбедилек беленде гөтерсинлер. Гулуң Давудың несли Сениң өңүнде кувватлансын. ²⁵Сен, эй, Худайым, „Саңа несил бержек“ дийип, гулуңа Өзүң аян эдипдиң. Шоңа гөрә-де, гулуң Саңа йүзленип, шу дилеги окамага милт этди. ²⁶Я Реб, Сен Худайсың. Шу ягшылыклары гулуңа Сен вада этдиң. ²⁷Өз хузурында эбеди галсын дийип, гулуңың неслине пат бермек, гой, Саңа хош гөрүңсин!

Себәби, я Реб, Сениң патан билен гулуңың несли бакы паталы болды ве паталыдыр!»

18-нжи бап

Давут душманларыны еңйәр (2 Шамувел 8:1-18)

¹Бирнөче вагтдан соң Давут пилишт-лиlere зарба уруп, олары өзүне табын этди. Ол Гат галасыны хем-де онуң обаларыны пилишт-лилериң элинден алды. ²Ол моваплылары еңди. Моваплылар Давуда табын болуп, оңа салгыт төледилер. ³Соңра Давут Евфрат дерясының төверегиндәки агалыгыны тәзеден дикелтмек үчин гиден Соба патышасы Хададгезери Хаматың якынында боюң эгдирди. ⁴Давут онуң мүң саны сөвеш арабасыны, арабалы гошунының еди мүң эсгерини хем-де йигрими мүң эсгерли пыяда гошуныны есир алды. Ол атларың йүз араба етер ялысыны гоюп, галанларыны майып этди. ⁵Дамаска яшаян сириялылар Соба патышасы Хададгезере көмеге геленде, Давут сириялыларың йигрими ики мүңүсини өлдүрди. ⁶Давут Дамаска яшаян сириялыларың арасында гошун бөлүмлерини ерлешдирди. Сириялылар Давуда табын болуп, оңа салгыт төледилер. Давудың баран еринде Реб оңа еңиш берйәрди. ⁷Давут Хададгезериң гулларының гөтерйән алтын галканларыны алып, Иерусалиме гетирди. ⁸Хададгезериң галалары Тибхатдан хем-де Кундан Давут жуда көп бүрүнжи эле салды. Соң Сүлейман шол бүрүнчлерден бүрүнч ховуз, сүтүнлери хем энжамлары ясады.

⁹Хамат шасы Тогу Давудың Соба шасы Хададгезериң әхли гошуныны дерби-дагың эдендигини эшитди.

¹⁰Хададгезер билен уршуп, ондан үстүн чыкмагы мынасыбетли Давут патышаны гутламак хем-де хал-ахвал сорашмак үчин, Тогу өз оглы Хадорамы ^a Давудың янына иберди. Себэби Хададгезер Тогу билен йыгы-йыгыдан урушарды. Хадорам өзи билен күмүш, алтын хем бүрүнч совгатлар эжитди. ¹¹Давут бу совгатлары да әхли миллетлерден: эдомлылардан, моваплылардан, аммонлылардан, пилиштлилерден хем амалеклерден эле салан алтын-күмүшлери билен биле Реббе багыш этди.

¹²Серуяның оглы Абышай Дуз жүлгесинде он секиз мүң эдомлыны өлдүрдү. ¹³Ол Эдомда гошун бөлүмлерини ерлешдирди; әхли эдомлылар Давуда табын болдулар. Давудың гиден еринде Реб она еңиш берйәрди.

¹⁴Шейдип, Давут тутуш Ысрайыла патышалык эдйәрди. Ол тутуш халкыны адыллык хем хақыкат билен доландырыды. ¹⁵Серуяның оглы Ёвап онуң гошунбашысыды; Ахылудың оглы Ехошпат – баш эмелдарыды, ¹⁶Ахытубың оглы Садок билен Абятарың оглы Абымелек руханыдылар, Шавша – кәтипди, ¹⁷Ехояданың оглы Бенай керетлер билен пелетлерин баштутаныды, Давудың огуллары болса ша хызматының баштутанларыды.

19-нжы бап

Давут аммонлылары хем-де сириялылары еңйәр
(2 Шамувел 10:1-19)

¹Бираз вагтдан соң Аммон патыша Нахаш өлүп, ерине оглы тагта чыкды.

²Давут: «Нахаш маңа вепалы болды, мен хем онуң оглы Хануна вепалы болайын» дийди. Оны какасы үчин чекйән хасратындан көшешдирмек үчин, Давут онуң янына бирнөчө чапарлар ёллады. Давудың адамлары Аммон юрдуна Хануны көшешдирмек үчин онуң янына геленлеринде, ³аммон беглери Хануна: «Давут сана көшешдирижилери атаңың хорматы үчин иберендир өйдйәңми? Ол өз чапарларыны галаны басып алмак үчин, оны гөзден гечирмәге иберендир» дийдилер. ⁴Ханун Давудың чапарларыны тутуп, оларың сакгалларыны сырды, гейимлерини сыртларына ченли ортасындан кесдирип, ызларына угратды. ⁵Шейдип, олар ол ерден гайтдылар. Бу адамлар хакда Давуда хабар беренлеринде, ол: «Сакгалыңыз өсйәнчә, Ерихода болуберин, соң гелерсиңиз» диен табшырык билен оларың өңүнден чапарлар иберди, чүнки олар гаты кемсидилипди.

⁶Давуды өзлерине душман эдендиклерине дүшүнип, аммонлылар Ханун билен Месопотамиядан, Сириядакы Магакадан хем-де Собадан сөвеш арабаларыны, арабалы гошуну хақына тутмак үчин, олар бир мүң еди йүз батман ^b күмүш иберди. ⁷Олар отуз ики мүң саны сөвеш арабасыны вепатыша Магаканы гошуну билен хақына тутдулар. Олар гелип, Мейдебаның өңүнде харбы дүшелге гурдулар. Аммонлылар хем өз галаларындан йыгнанышып, сөвеше чыкдылар. ⁸Давут муны эшидип, Ёвабы хем батыр эсгерли бүтин гошуныны иберди. ⁹Аммонлар чыкып, галаның

^a 18:10 *Хадорам* – бу ат 2Шам 8:10-да *Ёрам* дийип душ гелйәр.

^b 19:6 *Бир мүң еди йүз батман* – еврейче *мүң киккар*. Бу такм. 34 тонна деңдир.

дервезесиниң агзында сөвешмек үчин нызама дурдулар, гелен патышалар болса ачык мейданда айратын нызама дурдулар.

¹⁰Өзүниң хем аркасында, хем өңүнде сөвешин яйбаңланандыгыны гөрөн Ёвап Ысрайылың сайлама эсгерлерини алып, олары сириялыларың гаршысына нызама дурузды.

¹¹Галан гошуну өз доганы Абышайың элине берди ве олары аммонлыларың гаршысына нызама дурузды. ¹²Ёвап:

«Барды-гелди сириялылар менден гүйчли чыкайсалар, сен маңа көмеге етишерсиң; барды-гелди аммонлылар сенден гүйчли болуп чыкайсалар, онда мен саңа көмеге етишерин. ¹³Мерт бол, халкымыз үчин ве Худайымызың галалары үчин дөзүмли сөвешели. Реб болса Өз исләнини этсин» дийди. ¹⁴Шейдип, Ёвап хем онуң гошунлары сириялылара гаршы сөвеше гиришдилер; душманлар Ёвапдан гачдылар. ¹⁵Сириялыларың гачаныны гөрөн аммонлылар хем Ёвабың доганы Абышайдан гачып, гала гирдилер. Шондан соң Ёвап Иерусалиме гелди.

¹⁶Өзлериниң ысрайыллардан еңлендиклерини гөрүп, сириялылар Евфрат дерясының аңырсындакы сириялылара чапарлар иберип, олары Шопагың баштутанлыгында чыкартдылар. Шопак Хададгезериң гошунбашысыды. ¹⁷Давут муны эшидип, эхли ысрайыллары топлап, Иордан дерясындан гечди. Ол оларың янына гелип, өз гүйчлерини сириялылара гаршы гөнүкдирди. Давут өз гошунуны сириялыларың гаршысына нызама дурузды ве сириялылар олар билен урша гиришдилер. ¹⁸Сириялылар

ысрайылларың гошунундан гачдылар. Давут оларың еди мұң сөвеш арабалы эсгерлерини, паяда гошундан кырк мұң адамы хем-де оларың гошунбашысы Шопагы өлдүрди. ¹⁹Хададгезере табын болан ханларың эхлиси өзлериниң ысрайыллардан еңлендиклерине гөз етирип, Давут билен ылалашык баглашып, она боюн эгдилер. Сириялылар мундан бейләк аммонлылара көмек этмек иследедилер.

20-нжи бап

Давут Раба галасыны басып алял

¹Яз паслында, патышаларың йөрише гидйән дөври Ёвап гошуну алып, йөрише чыкып, Аммон юрдуны күл-пеекун этди, соң гелип, Рабаны габады. Эмма Давут Иерусалимде галыпды. Ёвап Рабаның үстүне хужүм эдип, оны дерби-дагын этди. ²Давут Аммон патышасының башындан алтын тәжини алды; онуң аграмы ики путды^а, онуң йүзүне гымматбаха даш отурдыланды. Оны Давудың келлесине гейдирдилер. Давут галадан көп мукдарда олжа-да алды. ³Галаның халкыны болса Давут галадан гөчүрип, олары бычгы, демир кәтмен хем-де палта билен ишленилйән ишлерде гойды. Ол аммонлыларың эхли галаларында шейле эденден соң, эхли гошун билен биле Иерусалиме доланды.

Пилиштлилере гаршы сөвеш (2 Шамувел 21:18-22)

⁴Шондан соң Гезерде пилиштлилер билен уруш башлады. Шонда хушалы

^а 20:2 *Ики пут* – еврейче бир киккар. Бу такм. 34 кг дендир.

Сибекай ири адамларың неслинден болан Сипай диен бирини өлдүрди. Пилиштлилер боюн эгдилер. ⁵Пилиштлилер билен ене уруш болды. Ягырың оглы Элханан гатлы Жалудың доганы Лахмыны өлдүрди. Лахмының найзасының сапы докмачының түтеси ялы ёгынды. ⁶Гат галасында ене уруш болды. Ол ерде ене пилиштлилериң ири неслинден эллериدير аяклары алты-алтыдан йигрими дөрт бармаклы шиллиң узун бири барды. ⁷Ысрайыла сөгендиги себәпли, Давудың доганы Шимганың оглы Ёнатан Рапа неслинден болан бу адамы өлдүрди. ⁸Буларың дөрдүсиде Гатың рапаларындандылар. Олар Давудың хем-де онуң эсгерлеринин элинден өлдүлөр.

21-нжи бап

Давут халкың саныны хасаба аляр

(2 Шамувел 24:1-25)

¹Шейтан Ысрайыла гаршы чыкып, Давуды ысрайыл халкының адам саныны билмек күйүне дүшүрди. ²Давут Ёваба хем-де гошунбашылары: «Гидиң-де, Беершебадан Дана ченли болан ысрайыллары хасаба алың-да, маңа хабар бериң. Маңа илатың саны герек» дийди. ³Эмма Ёвап патыша йүзленип: «Реб халкының саныны йүз эссе көпелтсин! Эй, шахым, шоларың эхлиси женабымың гуллары дэлми нәме? Нәме үчин женабым бейле этмек ислейәр? Нәме үчин ол Ысрайылы гүнәли этжек боляр?» дийди. ⁴Йөне патышаның сөзи Ёвабыңкыдан үстүн гелди. Шунлукда, Ёвап гидип, тутуш Ысрайыла айланып, Иерусалиме гайдып гелди. ⁵Ёвап илат

язувының нетижесини Давуда берди. Тутуш Ысрайылда эли гылыч тутуп билжек адамларының саны бир миллион йүз мүнди, Яхуданыңкы болса дөрт йүз етмиш мүн адам болуп чыкды. ⁶Ёвап левилер билен беняминлери хасаба алмады, чүнки патышаның буйругы оңа нежис гөрүнди.

⁷Бу иш Худая пис гөрүнди ве Ол Ысрайылы жезаландырды. ⁸Давут: «Шу херекетим билен Сениң өңүнде улы гүнә газандым, акмаклык этдим. Өз гулуңы гүнә астында гойма, Сен! Ялбарярын!» дийип, Худая йүзленди. ⁹Реб Давудың гөргүри Гада шейле дийди: ¹⁰«Давудың янына бар-да: „Реб сениң өңүнде үч шерт гойяр; бирини сайла, Ол шоны хем амала ашыржак“ дийип айт». ¹¹Гат гелип, Давуда: «Реб шейле диййәр: „Сайла: ¹²я үч йыл ачлык, я душманларыңың өңүнде үч айлап дерби-дагын болмаклык, я үч гүн Реббиң юрда индерен гырғын кеселинден хеләк болмаклык, Реббиң перишдеси тутуш Ысрайыл топрагындакылары вейран эдер“. Инди бирини сайла, мен өзүми Иберене жогап бермели» дийди. ¹³Давут Гада: «Мен эрбет ягдая дүшдүм. Говусы, мен Реббиң элине дүшейин, ынсан элине дүшмәйин. Реббиң рехимдарлыгы бейикдир» дийди.

¹⁴Шейдип, Реб Ысрайыла гырғын кеселини иберди ве мундан илатың етмиш мүн адамы гырылды. ¹⁵Худай Иерусалимиң халкыны вейран этмек үчин бир перишдесини иберди. Перишде халкы вейран этжек боланда, Реб муны гөрүп, бу бетбагтчылыгы гойболсун этди. Ол вейран эдйән перишдә: «Бесдир! Инди элиңи чек!» дийди. Шонда Реббиң перишдеси ябуслы Орнаның харман

ериниң голайындады. ¹⁶Реббин перишдесиниң өз элиндэки яланач гылыжыны Иерусалиме тарап узадып, ер билен гөгүң арасында дурандыгыны Давут гөрди. Жул гейнен Давут хем-де яшулулар ере йүзин йыкылдылар. ¹⁷Давут Худая шейле дийди: «Халкың саныны билмек үчин буйрук берен мен дәлмидим нәме? Гүнә эден мен, хата иш эден мен. Йөне бу бигүнә халк нәме этди ахырын? Эй, Худайым Реб, гой, Сен диңе маңа хем атамың несLINE жеза бер, Өз халкыңы вейран этме!»

¹⁸Онсоң Реббин перишдеси Гада ябуслы Орнаның харман еринде Реббе гурбанлык сыпасыны гурмалыдыгыны Давуда айтмагы эвр этди. ¹⁹Давут Гадың Реббин адындан айдан сөзи билен ол ере гитди. ²⁰Орнан ызына өврүлип, перишдәни гөрди. Онуң янындакы дөрт оглы гизленди, Орнан болса бугдай дөвмегини довам этдирди. ²¹Давут Орнаның янына гелди. Орнан оны гөрүп, хармандан чыкды ве оңа ики бүкүлип тагзым этди. ²²Давут Орнана шейле дийди: «Реббе гурбанлык сыпасыны гуарар ялы харман ериңи бер, оны маңа долы бахасына сат; шейтсек, халкың башына дүшен бетбагтчылык совлар». ²³Орнан Давуда шейле дийди: «Алай! Якма гурбанлыгы үчин өкүзлери, одун үчин дөвек дөвйән гураллары, галла садакасы үчин бугдайы – шуларың хеммесини мен саңа берйәрин». ²⁴Эмма Давут патыша Орнана шейле дийди: «Ёк, мен оларың хеммесини долы бахасына сатың алжак. Мен Реб үчин сениң задыңы йөне алжак дәл, мугт дүшен зады якма гурбанлык бержек дәл». ²⁵Шейдип, Давут Орнана харман ери үчин алты йүз

алтын теңе төледи. ²⁶Давут ол ерде Реббе гурбанлык сыпасыны гуруп, якма хем-де саламатлык гурбанлыкларыны хөдүрледи. Ол Ребби чагырды; Реб якма гурбанлык сыпасының үстүнде гөкден от билен Давуда жогап берди. ²⁷Соңра Реб перишдә буйрук берди; перишде гылыжыны гынына салды.

²⁸Давут ябуслы Орнаның харманында өзүне Реббин жогап берендигини гөрен вагты, шол ерде садакалар берди. ²⁹Чүнки Реббин Муса тарапындан чөлде гуран чадыры хем-де якма гурбанлык сыпасы шол вагт Гибгондакы сеждегәхдеди. ³⁰Эмма Давут Худайдан сорамак үчин онуң өңүне барып билмеди, себәби ол Реббин перишдесиниң гылыжындан горкярды.

22-нжи бап

¹Онсоң Давут: «Шу ерде Бейик Худайың өйи хем-де Ысрайыл үчин якма гурбанлык сыпасы болсун» дийди.

Давут ыбадатхананы гурмага тайярлык гөрйәр

²Давут Ысрайылда яшаян гелмишклери топламагы буйруп, Худайың өйүни гурмак үчин даш ёнян уссалары белледи. ³⁻⁴Давут дервезелерин гапылары үчин чүйлер ве петлелер үчин жуда көп демир, өлчөрдөн агдык бүрүнч, уммасыз көп мукдарда кедр агачларыны тайярлады. Көп мөчбердәки бу кедр агачларыны Давуда сидонлылар билен сурлулар гетирдилер. ⁵Давут шейле дийди: «Оглум Сүлейман яш хем тежрибесиз, Реббе гурулжак өй болса бичак гөзел, бүтин дүңйәде мешхур хем-де шөхратлы болмалыдыр. Шонуң үчинем мен

тайярлык гөрмелидирин». Шейлелик-де, Давут өлмезинден өң, өйүң гурлушыгы үчин тайярлык ишлериниң улы тапгырыны ерине етирди.

Давудың Сүлеймана весъети

⁶Онсоң Давут оглы Сүлейманы янына чагырып, Ысрайыл Худайы Реббе өй гурмагы оңа весъет этди. ⁷Давут Сүлеймана шейле дийди: «Оглум, мениң Худайым Реббе өй гурмак ниетим барды. ⁸Эмма маңа Реббинң шу сөзи аян болды: „Сен көп ган дөкдүң хем-де ёвуз урушлар алып бардың. Маңа өйи сен гурмалы дэлсиң, себәби сен Мениң хузурымда ер йүзүнде көп ган дөкдүн. ⁹Ине, сенден бир огул дүнйә инер; ол асудалыкда яшар. Мен оңа төверегиндәки әхли душманларындан дынчлык берерин. Онуң ады Сүлейман болар, Мен онуң дөврүнде Ысрайыла паряхатчылык ^a хем асудалык берерин. ¹⁰Ол Маңа өй гулар. Ол Маңа огул болар, Мен оңа Ата боларын. Мен Ысрайылың үстүнден онуң шалык тагтыны мүдимлик беркарар эдерин“. ¹¹Инди, оглум, гой, Реб саңа яр болсун. Реб сен барада айдышы ялы, Худайың Реббе өй гурмаклык ишиң шовуна болсун. ¹²Худайың Реб сени Ысрайыла хөкүмдар гоянда, Онуң кануныны бержай эдерин ялы, гой, Реб саңа акыл-пайхас берсин. ¹³Эгер Реббинң Мусаның үсти билен Ысрайыла табшыран парзларыдыр хөкүмлерини бержай этсең,

ишин ровач болар. Дөзүмли хем мерт бол; горкма, рухдан дүшме. ¹⁴Мен Реббинң өйи үчин, улы ыхлас билен бир йүз етмиш мүн батман ^b алтын, бир миллион еди йүз мүн батман ^c күмүш, өлчәрден агдык бүрүнчдир демир, агачдыр дашлар йыгнадым. Сен буларың үстүни етирмелисиң. ¹⁵⁻¹⁶Элинде уммасыз ишчи гүйжи бар: даш ёнужыларың, керпич өрүжилерин, агач уссаларың, сан-сажаксыз усат зергәрлерин, күмүш, бүрүнч хем демир уссаларың бардыр. Инди ише башла, Реб саңа яр болар!»

¹⁷Шейле хем Давут оглы Сүлеймана көмек бермеклери үчин, Ысрайылың әхли ёлбашчыларына шейле буйрук берди: ¹⁸«Худайыңыз Реб сизин билен дәлми? Әхли тарапдан сизе рахатлык берен Шол дәлми? Ол бу юрдун әхли илатыны мениң элиме берди ве юрт Реббе хем-де Онуң халкына боюн эгди. ¹⁹Инди бүтин калбыңыз хем жаныңыз билен Худайыңыз Ребби агтарың! Реббинң Әхт сандыгыны хем-де Худайың мукаддес энжамларыны Реббе гурлан өе гетирериңиз ялы, гидиң-де, Бейик Худайың мукаддес өйүни гуруң».

23-нжи бап

Левилериң везипелери

¹Давут өз дурмушундан разы болуп, оглы Сүлейманы Ысрайыла пагытша этди.

^a 22:9 *Сүлейман... паряхатчылык* – еврейче *Сүлейман ве паряхатчылык* сөзлериниң айдылышы меңзешдир.

^b 22:14 *Бир йүз етмиш мүн батман* – еврейче *йүз мүн киккар*. Бу такм. 3450 тонна дендир.

^c 22:14 *Бир миллион еди йүз мүн батман* – еврейче *бир миллион киккар*. Бу такм. 34500 тонна дендир.

²Давут Ысрайылың әхли ёлбашчыларыны, руханылары хем-де левилери янына чагырды. ³Левилериң отуз ве ондан ёкары яшлылары хасаба алынды. Олар жеми отуз секиз мўнди. ⁴Давут: «Шоларың йигрими дөрт мўнүси Реббиң өйүнде хызмат этмелидирлер; алты мўнүси баштутанлар хем казылар, ⁵дөрт мўни дервезебанлар, ене дөрт мўни мениң өвги айтмак үчин ясан саз гуралларымда Ребби шөхратландырмалыдырлар» дийди. ⁶Давут олары Левиниң Гершон, Кохат хем-де Мерары атлы үч оглуна гөрә топарлара бөлди.

Гершонлар

⁷Гершонның огуллары: Ладан билен Шимги. ⁸Ладаның несиллери: Ехиел новбахар оглы, Зетам, Ёвел – жеми үч, ⁹Шимгиниң несиллери: Шеломот, Хазыел, Харан – жеми үч. Булар Ладаның ковумбашыларыды. ¹⁰Шимгиниң несиллери: Яхат, Зина, Егуш, Берига – жеми дөрт. ¹¹Яхат башы, Зиза индикисиди, йөне Егуш билен Бериганың огуллары көп дәлди, шоңа гөрә-де, олар бир машгала хасап эдилйәрдилер.

Кохатлар

¹²Коханың огуллары: Имран, Йисхар, Хеброн, Узыел – жеми дөрт. ¹³Имраның огуллары: Харун билен Муса. Харун иң мукаддес затлары багыш этмәге сайланды. Шейлеликде, ол хем онуң огуллары элмыдама Реббиң өңүнде гурбанлыклар бермелидирлер, Оңа хызмат этмелидирлер хем Онун ады билен пата бермелидилер. ¹⁴Йөне Худайың адамы болан Муса хем онуң огуллары левилериң тиресине гошулдылар. ¹⁵Мусаның огуллары: Гершом,

Элигезер. ¹⁶Гершомың несли Шебувал башы. ¹⁷Элигезериң оглы Рехабя башы. Элигезериң башга оглы ёкдур, йөне Рехабяның несиллери жуда көпди. ¹⁸Йисхарың несли Шеломыт башы. ¹⁹Хебронның несиллери Ерия башы, Амаря индикиси, үчүнжиси Яхазыял, дөрдүнжиси Екамгам. ²⁰Узыелиң огуллары: улы оглы Мика ве икинжиси Йишия.

Мерарылар

²¹Мерарының огуллары: Махлы, Мушы. Махлының огуллары: Элгазар, Киш. ²²Элгазар огулсыз дүнйәден өтди, онуң диңе гызлары барды. Олар Кишиң огулларына дурмуша чыкдылар. ²³Мушының огуллары: Махлы, Эдер, Еремот – жеми үч. ²⁴Ине, шулар левилериң ковумбашыларыдыр ве уругларына гөрә хасаба алнандыр. Олар йигрими ве ондан ёкары яшлы болуп, Реббиң өйүне хызмат этмелидилер. ²⁵Өң Давут шейле дийипди: «Ысрайыл Худайы Реб Өз халкына дынчлык берди; Ол Иерусалимде мүдимилик яшаяр. ²⁶Шейлеликде, левилер Реббиң чадырыны я-да Оңа хызмат үчин уланылян бейлеки эсбаплары ондан-оңа гөчүрмезлер». ²⁷Давудың соңкы сөзлерине гөрә, левилериң йигрими хем ондан улы яшлыларының саны шуды.

²⁸Левилер Реббиң өйүне хызмат этмек үчин, Харуның неслинден болан адамларың янында болуп, шу ишлери ерине етирмелидилер: ховлулара хем-де отаглара серетмек, мукаддес затлары арассаламак, Худайың өйүниң хызматындакы хер бир ише: ²⁹хөдүр чөрегине, гурбанлыклар үчин берлен сайлама уна, петир көкелере,

биширилен садакалара, зейтун ягына гарылан садака, ыбадатхана өлчегине ве мөчберине серетмек. ³⁰Шейле хем олар хер гүн эртир-агшам Реббе шүкүр эдип, өвгүлөр айтмалыдылар. ³¹Сабат гүнлеринде, Тэзе Ай байрамларында ве бейлеки байрамларда якма гурбанлыклар беренлеринде, Реббе шүкүр эдип, өвгүлөр айтмалыдылар. Олар бу ишлери эмир эдилен дүзгүнлере гөрә хемише Реббин хузурында ерине етирмелидилер. ³²Реббе йүз тутулян чадыр ве мукадес ер левилериң баштутанлыгындады. Олар Реббин өйүнде хызмат эдйән Харуның несиллеринден болан доганларына-да эсеван болмалыдылар.

24-нжи бап

Руханылар ве оларың этмели везипелери

¹Харуның несиллери хызмат үчин бөлүнendir. Харуның огуллары: Надап, Абыху, Элгазар, Ытамар. ²Эмма Надап билен Абыху какаларындан өң өлүпдилер; оларың оглы ёкды. Шоңа гөрә, Элгазар билен Ытамар руханы болдулар. ³Давут Элгазариң несли Садок, Ытамариң несли Ахымелек билен биле руханылары борчларына гөрә хызмат ишлерине бөлүшдирди. ⁴Ытамариң неслине гаранда, Элгазариң неслиндәки ко-вумбашылар хас көпди. Шоңа гөрә ко-вумбашыларың баштутанлыгында Элгазариң несиллери он алты бөлеге, Ытамариң несиллери секиз бөлеге бөлүнendi. ⁵Адалатлы болмак үчин ики топар хем биче боюнча бөлүндилер, себәби мукадес чадыра хем-де Худая хызмат этмели ёлбашчылар Элгазариң неслиниң

арасында-да, Ытамариң неслиниң арасында-да барды. ⁶Левилерден болан Нетанелиң оглы Шемагя мүрзе патышаның, ёлбашчыларың, руханы Садок билен Абатыриң оглы Ахымелегиң, руханыларың несиллериниң хем-де левилериң ко-вумбашыларының хузурында булариң атларыны язды. Элгазар билен Ытамариң херси үчин бир топар сайланып алынды.

⁷Бижеси чыкан адамлар биче тертиби боюнча шулардыр: Ехоярып, Едая, ⁸Харым, Сегорым, ⁹Малкыя, Миямын, ¹⁰Хакос, Абыя, ¹¹Ешува, Шеканя, ¹²Эляшып, Яким, ¹³Хупа, Ешебеяп, ¹⁴Билга, Иммер, ¹⁵Хезир, Хапысес, ¹⁶Петахя, Эзекиел, ¹⁷Якин, Гамул, ¹⁸Делая, Магазя – жеми йигрими дөрт биче. ¹⁹Оларың Реббин өйүне гирмек үчин ерине етирмели борчлары, ине, шудур. Муны олара Ысрайыл Худайы Реб оларың атасы Харуның үсти билен табшырыпды.

Левилериң галан бөлөги хызмата белленильәр

²⁰Левиниң несиллериниң галан уругбашылары шулардыр: Имраның несли Шубайыл, Шубайылың несли Ехдея. ²¹Рехабядың несли Йишия. ²²Йисхарлардан Шеломот; Шеломодың несиллеринден Яхат. ²³Хебронның несиллеринден яш тертибине гөрә Ерия, Амаря, Яхазыял, Екамгам. ²⁴Узыелиң неслинден Мика; Миканың неслинден Шамыр. ²⁵Миканың доганы Йишия, Йишияның неслинден Закаря. ²⁶Мерарының несиллеринден Махлы, Мушы. Ягазыяның огулларындан Бено. ²⁷Мерарының несиллеринден Ягазыя, Бено, Шохам, Закур, Ибри. ²⁸Махлының несиллеринден

Элгазар; онуң оглы ёкдур. ²⁹Кишден Ерахмеел. ³⁰Мушының несиллеринден Махлы, Эдер, Еримот. Шулар уругларына гөрә Левиниң несиллеридир. ³¹Гарындашлары болан Харуның несиллеринде болшы ялы, булар хем Давут патышаның, Садокдыр Ахымелегиң, руханылардыр левилериң ковумбашыларының өңүнде биже атдылар. Оларың ковумбашылар болан яш гарындашлары хем шейле этдилер.

25-нжи бап

Йбадатхана сазандалары

¹Давут хем-де гошун баштутанлары Асафың, Хейманың хем-де Едутуның огулларыны хызмат иши үчин бөлүп айырдылар. Олар лира, арфа хем кимвал чалып пыгамберлик этмелидилер. Хызмат ишини ерине етиренлер шулардыр: ²Асафың огулларындан: Закур, Юсуп, Нетаня, Асарела. Булар патышаның эмрине гөрә пыгамберлик эден Асафың огулларыды ве онуң гарамагындадылар. ³Едутуның огулларындан: Гедаля, Сери, Ишая, Шимей ^a, Хашабя, Матытя – жеми алты. Олар Реббе лира билен өвги айдып, Оны шөхратландырып пыгамберлик эдйән какалары Едутуның гарамагындадылар. ⁴Хейманың огуллары: Букья, Матаня, Узыел, Шебувал, Еримот, Хананя, Хананы, Элията, Гидалты, Ромамты Гезер, Ёшбекаша, Маллоты, Хотыр, Махазыёт. ⁵Шуларың хеммеси патышаның гөргүри

Хейманың огулларыдыр. Бу огуллар Хемана оны бейик этмек үчин, Худайың берен вадасы билен берлипти. Худай оңа он дөрт огул билен үч гыз берди. ⁶Буларың бары какаларының гарамагында Реббиң ыбадатханасында кимвал, арфа хем лира чалып, айдым айдярддылар. Асаф, Едутун ве Хейман патышаның буйругы астындадылар. ⁷Булар хем-де буларың Реббиң өңүнде айдым айтмаклыга түргенлешдирилен гарындашларының бу ише уссатлары ики йүз сегсен секиз адамды. ⁸Оларың улудан-кичә, халыпадан-шәгирде ченли бары борчлары үчин биже атдылар. ⁹Биринжи биже Асафың неслинден Юсуба дүшди; икинжи Гедаля; доганлары ве огуллары билен он ики адам; ¹⁰үчүнжи Закура; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹¹дөрдүнжи Езер ^b; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹²бәшинжи Нетаня; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹³алтынжы Букья; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁴единжи Есарела ^c; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁵секинжи Ешагя; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁶докузынжы Матаня; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁷онунжы Шимгә; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁸он биринжи Азарел ^e; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ¹⁹он икинжи Хашабя; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁰он үчүнжи Шубайыла; огуллары ве доганлары билен он ики

^a 25:3 Бу сөз кәбир голязмаларда ёк.

^b 25:11 *Езер* – 25:3-де *Сери* дийип душ гелйәр.

^c 25:14 *Есарела* – бу ат 25:2-де *Асарела* дийип душ гелйәр.

^e 25:18 *Азарел* – бу ат 25:4-де *Узыел* дийип душ гелйәр.

адам; ²¹он дөрдүнжи Матытя; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²²он бэшинжи Еримот; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²³он алтынжы Хананя; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁴он единжи Ёшбекаша; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁵он секизинжи Ханана; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁶он докузынжы Маллота; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁷йигриминжи Элията; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁸йигрими биринжи Хотыра; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ²⁹йигрими икинжи Гидалта; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ³⁰йигрими үчүнжи Махазыёта; огуллары ве доганлары билен он ики адам; ³¹йигрими дөрдүнжи Ромамты Гезере дүшди; огуллары ве доганлары билен он ики адам.

26-нжы бап

Реббиң өйүниң дервезебанлары

¹Дервезебанларың бөлүмлери шулардыр: коралардан Асафың огулларындан болан Корениң оглы Мешелемя. ²Мешелемяның огуллары: новбахар оглы Закаря, икинжиси Едигаел, үчүнжиси Зебадя, дөрдүнжиси Ятныел, ³бэшинжиси Эйлам, алтынжысы Ехоханан, единжиси Элөгейнай. ⁴Обедедомың огуллары: новбахар оглы Шемагя, икинжиси Ехозабат, үчүнжиси Ёва, дөрдүнжиси Сакар, бэшинжиси Нетанел, ⁵алтынжысы Эмиел, единжиси Ысакар, секизинжиси Пегуллаатай. Обедедомы Худай ялкапды. ⁶Шемагядан хем бирнэче огул дүнийэ инди; башаржаң адамлар боландыклары үчин,

олар өз уругларына баш болдулар. ⁷Шемагяның огуллары: Отны, Репайыл, Обет, Элзабат; оларың доганлары Элиху билен Семакя хем башаржаң адамларды. ⁸Обедедомың огуллары, агтыклары хем-де оларың доганлары хызмат ишине өкде алтымыш ики адамды. ⁹Мешелемяның башаржаң огулларыдыр доганлары он секиз адамды.

¹⁰Мерары ковумындан болан Хосаның огуллары: баштутан Шимри. Ол новбахар огул болмаса-да, какасы оны баштутан эдипди. ¹¹Икинжиси Хилкия, үчүнжиси Тебаля, дөрдүнжиси Закаря. Хосаның огулларының хем доганларының жеми саны он үчдүр.

¹²Ине, ковулбашыларына гөрө дервезебанларың бөлүмлери шулардыр. Олар хем өз доганлары ялы Реббиң өйүндө хызмат этмэге борчлудылар. ¹³Олар өз ковулларына гөрө улы-кичэ деңлик эдип, дервезелери үчин биже атдылар. ¹⁴Гүндогар тарапдакы дервезе Шелемяның бижесине дүшди. Онуң оглы парасатлы геңешчи Закаря үчин хем биже атылды; онун бижесине демиргазык тарапдакы дервезе дүшди. ¹⁵Обедедомың бижесине гүнорта тарапдакы дервезе, онуң огулларына болса аммар жайы дүшди. ¹⁶Шупым билен Хоса икисине гүнбатар тарапдакы, ёкары гаян ёлдакы Шаллекет дервезеси дүшди. Гаравулчылык нобатма-нобат беллененди. ¹⁷Гүндогар тарапдакы дервезеде хер гүн алты леви, демиргазык хем гүнорта тарапдакы дервезелериң херсинде хер гүн дөрт леви дурярды, аммар жайында болса ики-икиден дурярдылар. ¹⁸Гүнбатар тарапдакы ховлуда – ёлда дөрт адам, ховлы үчинем ики адам беллененди.

¹⁹Шулар Кора хем-де Мерары ко-
вумларындан болан дервезебан
бөлүмлери.

Хазыначылар

²⁰Худайың өйүниң хазыналары хем-
де берлен садакаларың хазыналары
бейлеки левилериң гарамагындады.
²¹Гершоноң оглы Ладаның неслинден
Ехиел уругбашы болды. ²²Ехиели,
онуң огуллары ве доганлары Зетам
билен Ёвел Реббиң өйүниң хазына-
ларына гарардылар.

²³Имрамларың, йисхарларың, хем-
ронларың, узыеллериң несиллерин-
ден, ²⁴Мусаның оглы Гершомың
неслинден Шебувал хазыналарың
башлыгыды. ²⁵Онуң Элгезер та-
рапдан гарындашлары шулардыр:
Элигезериң оглы Рехабя, Рехабяның
оглы Ишая, Ешагының оглы Ёрам,
Ёрамың оглы Зикри, Зикриниң ог-
лы Шеломыт. ²⁶Шеломыт билен онуң
гарындашлары Давут патыша, уруг-
башылар, йүзбашылардыр мүнба-
шылар хем-де бейлеки гошунбашы-
лар тарапындан багыш эдилен ха-
зыналарың баштутанлары болдулар.
²⁷Реббиң өйүни сакламак үчин, олар
урушларда алнан олжалардан ол ере
садакалар берердилер. ²⁸Шейле хем
Шамувел гөргүр, Кишиң оглы Шаву-
лың, Нериң оглы Абнериң, Серуяның
оглы Ёвабың багыш эден затлары,
умуман, багыш эдилен затларың әх-
лиси Шеломыт билен онуң гарын-
дашларының гөзегчилиги астындады.

Бейлеки левилериң везипелери

²⁹Йисхарың несиллеринден Конаня
хем-де онуң огуллары Ысрайылың
жемгыетчилик ишлерине баштутан-
лар, казылар хөкмүнде белленипдилер.

³⁰Хеброның несиллеринден Хашабя
хем-де онуң гарындашлары – башар-
жаң адамларың бир мүн еди йүзүси
Иорданың гүнбатырында яшаян Ысра-
йылларың Реббиң әхли хызматларына
хем-де патышаның гуллугына белле-
нипдилер. ³¹Ерия хебронларың баш-
тутаныды. Давудың патышалыгының
кыркынжы йылында оларың несил да-
рагтарына середилди. Шонда Гилгат-
дакы Язерде хебронларың арасындан
эдермен адамлар тапылды. ³²Олары
хем-де оларың гарындашларыны –
жеми ики мүн еди йүз саны уругба-
шылар болан эдермен адамы Давут
патыша Худайың хем-де патышаның
ишлерини этмек үчин рубенлериң,
гатларың хем-де гүндогардакы мана-
ша тиресиниң баштутаны эдип гойды.

27-нжи бап

Харбы бөлүмлер

¹Ысрайылларың, оларың кову-
мбашыларының, мүнбашыларыдыр
йүзбашыларының хем-де бейлеки
эмелдарларының санавы ашакда-
кы ялыдыр. Олар айба-ай гелип,
бөлүмлериң әхли ишлеринде паты-
ша гулдук эдйәрдилер. Хер бөлүмде
йигрими дөрт мүн адам барды.

²Биринжи ай үчин биринжи бөлү-
мүме Забдыелиң оглы Яшобгам
ёлбашчылык эдйәрди. Онуң бөлү-
минде йигрими дөрт мүн адам бар-
ды. ³Ол Пересиң неслиндендир; ол
биринжи ай үчин әхли гошунба-
шыларың башлыгыды. ⁴Икинжи ай
үчин белленен бөлүмө ахова уру-
гыннан болан Додай ёлбашчылык
эдйәрди. Бөлүмиң баш серкердеси
Миклотды; бөлүмде йигрими дөрт
мүн адам барды. ⁵Үчүнжи ай үчин

белленен бөлүмө үчүнжи бир гошунбашы – руханы Ехояданың оглы Беная ёлбашчылык эдйәрди; бөлүмде йигрими дөрт мүн адам барды. ⁶«Отуз йигидин» эдермен эсгери хем-де баштутаны Бенаядыр. Онуң оглы Эмизабат онуң бөлүминиң баш серкердесиди. ⁷Дөрдүнжи ай үчин белленен бөлүмө Ёвабың доганы Асахел ёлбашчылык эдйәрди. Ондан соң оглы Зебадя болды; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ⁸Бәшинжи ай үчин белленен бөлүмиң гошунбашысы Йызраның несли Шамхутды; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ⁹Алтынжы ай үчин белленен бөлүмө тековалы Икешинң оглы Ыра ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹⁰Единжи ай үчин белленен бөлүмө эфрайымлардан пелонлы Хелес ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹¹Секизинжи ай үчин белленен бөлүмө Зераның несли хушалы Сибекай ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹²Докузынжы ай үчин белленен бөлүмө беняминлерден анатотлы Абыгезер ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹³Онунжы ай үчин белленен бөлүмө Зераның несли нетопалы Махрай ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹⁴Он биринжи ай үчин белленен бөлүмө Эфрайымың неслинден пиргатонлы Беная ёлбашчылык эдйәрди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды. ¹⁵Он икинжи ай үчин белленен бөлүмө Отниелиң неслинден нетопалы Хелдай ёлбашчылык эдйәр-

ди; онуң бөлүминде-де йигрими дөрт мүн адам барды.

Тиребашылар

¹⁶Ысрайыл тиребашылары шулардыр: Зикриниң оглы Элигезер – рубенлерин баштутаны; Магаканың оглы Шепатя – шимгонларын баштутаны; ¹⁷Кемувалың оглы Хашабя – левилен баштутаны; Садок – Харун неслиниң баштутаны; ¹⁸Давудың гарындашларындан Элиху – яхудаларын баштутаны; Микайылың оглы Омры – ысакарларын баштутаны; ¹⁹Абадяның оглы Йышмагя – зебулунларын баштутаны; Азрыелиң оглы Еримот – нафталыларын баштутаны; ²⁰Азаяның оглы Хошея – эфрайымларын баштутаны; Педаяның оглы Ёвел гүнбатардакы манаша тиресиниң баштутаны; ²¹Закаряның оглы Ыдо – Гилгатда отурян манаша тиресиниң баштутаны; Абнеринң оглы Ягсыел – беняминлерин баштутаны; ²²Ерохамың оглы Азарел – данларын баштутаны. Шулар Ысрайыл тирелериниң баштутанларыды.

²³Йигрими хем-де ондан кичи яшлылары Давут хасаба алманды, себәби Реб Ысрайылы гөкдәки йылдызларын саны кимин көпелтмеги вада эдипди. ²⁴Серуяның оглы Ёвап илат язувыны гечирмәге гиришенем болса, ол бу иши ахырына ченли алып гитмеди. Себәби мунуң үчин Ысрайыла Реббинң гахары гелди. Шейдип, соңкулар Давут патышаның тарых китабына гиризилмеди.

Давудың патышалыгының баштутанлары

²⁵Адыелиң оглы Азмавет патышаның хазыначысыды. Юрдуң, шәхерлерин, обалардыр галаларын

хазыначысы болса Узыяның оглы Ёнатанды. ²⁶Ер иши үчин экин мейданларында ишлейэнлере Келубың оглы Эзри баштутанлык эдйәрди. ²⁷Рама-лы Шимги үзүм багларына, шепамлы Забды үзүм багларындакы шерап ам-марларына, ²⁸гедерли Багалханан гүн-батар байырлыкдакы зейтун хем-де ябаны инжир агачларына, Ёгаш яг аммарларына гараярды. ²⁹Шаронлы Шитрай Шарондакы ири маллара, Ад-лайың оглы Шапат жүлгелердәки ири маллара, ³⁰ысмайыл уругындан болан Обыл дүелере, меронотлы Ехдея эшеклере, ³¹хагарлы Языз доварлара гараярды. Шуларың хеммеси Давут патышаның мүлклерине гөзегчилик эден адамларды.

³²Давудың дайысы Ёнатан геңеш-чиди; ол пайхаслы адамды хем-де кәтипди. Хакмонының оглы Ехиел патышаның огулларына середйәрди. ³³Ахытопел патышаның геңешчисиди, аркы уругындан болан Хушай патышаның достуды. ³⁴Ахытопелден соң Бенаяның оглы Ехояда ве Абятар геңешчи болды. Патыша гошуны-ның серкердеси болса Ёвапды.

28-нжи бап

Давут ыбадатхананың гурлушыгы барада маслахат берйәр

¹Давут Ысрайылың әкли башту-танларыны: тиребашылары, паты-ша гуллугындакы бөлүмлериң го-шунбашыларыны, мүңбашылардыр йүзбашылары, патышаның хем-де огулларының мүлклерине, малла-рына середйәнлериң баштутанлары-ны, көшк эмелдарларыны, эдермен эсгерлери ве батыр йигитлериң

әхлисини Иерусалиме топлады. ²Да-вут патыша турды-да, олара шейле дийди: «Доганларым, халкым, маңа гулак асың! Мен Худайымызың аяк күрсүси болан Реббиң Әхт сандыгы-ны гоймак үчин өй гурмак ниетим барды; онуң үчин тайярлыгам гөрдүм. ³Йөне Худай маңа: „Маңа өйи сен гурмарсың, себәби сен уруш ада-мысың, сен ган дөкдүң“ дийди. ⁴Йөне эбедилик патыша болмагым үчин, Ысрайыл Худайы Реб какамың маш-галасының арасындан мени сайла-ды. Ол Яхуданы баштутан сайлады, Яхуданың неслинден какамың маш-галасыны сайлады. Бүтин Ысрайыла патыша этмекде какамың огуллары-ның арасындан мен Онуң гөвнүнден турдум. ⁵Ол маңа көп огул берди; менден соң Реббиң патышалыгы-ны доландырып, Ысрайыла патыша этмек үчин, Ол көп огулларымың ара-сындан Сүлейманы сайлап-сечди. ⁶Ол маңа шейле дийди: „Оглуң Сүлейман Маңа ыбадатхана хем-де ховлулар гурмалы адамдыр. Чүнки Мен оны Өзүме огул сайладым, Менем онуң Атасы боларын. ⁷Ол Мениң буйрук-дыр хөкүмлерими хәзиркиси ялы гы-шарныксыз бержай этмегини довам этдирсе, Мен онуң патышалыгыны эбедилешдирерин“. ⁸Инди, тутуш Ысрайылың, Реббиң жемагатының гөзүниң алнында, Худая эшитди-рип, мен саңа Худайымыз Реббиң әкли буйрукларыны ерине етирмеги буюярын. Шейтсеңиз шу эшретли топрагың эеси боларсыңыз ве оны өзүңизден соң несиллериңизе бакы мирас гоярсыңыз. ⁹Сүлейман, оглум, сен болса атаңың Худайыны тана, Она ак йүрекден хөвес билен гулдук эт. Чүнки Реб хер бир калбы сынаандыр

хем әхли ниет-хыяллары билиәндир. Оны агтарсаң тапарсың, йөне терк эдәйсең велин, Ол сенден мүдимлик йүз өврер. ¹⁰Ине, серет, мукаддес өй гурмак үчин Реб сени сайлады. Берк дур-да, иши ерине етир».

¹¹Соңра Давут оглы Сүлеймана өйүң эйванының, жайларының, хазыналарының, үсткүдир ички отагларың, Әхт сандыгың гапагының нусгасыны берди. ¹²Шейле хем ол гөз өңүнде тутан әхли ишлериниң: Реббиң өйүниң ховлуларының, онуң төверегинде болмалы жайларың, Худайың өйүниң хазыналарының хем-де берлен садакалардыр хазыналары, ¹³руханьлар хем-де левилер топарларының, Реббиң өйүнде бержай эдилмели хызмат ишлериниң, Реббиң өйүнде уланылжак эсбапларың, ¹⁴хер бир иш үчин герек болжак алтындыр күмүш эсбаплара сарп эдилжек алтының хем-де күмшүң аграмының, ¹⁵алтын чыраданлара ве чыралара сарп эдилжек алтының, алтын чыраданлардыр чыраларың хер бирине сарп эдилжек алтының аграмының, күмүшден эдилжек чырадана ве чыра сарп эдилжек күмшүң аграмының херсиниң уланылышына гөрә, ¹⁶хөдүр чөреги үчин уланылжак хер бир алтын хантагта сарп эдилжек алтының аграмының, күмүш секилер үчин күмшүң аграмының, ¹⁷сап алтындан эдилжек чаршаклара, легенлере, күйзелере, жамлара сарп эдилжек алтының аграмының, күмүш жамлара сарп эдилжек күмшүң аграмының, ¹⁸якымлы ыслы түтетги сыпасы үчин сарп эдилжек сап алтының аграмының, ганатларыны яйып, Реббиң Әхт сандыгыны бүрәп отуран керуплар үчин алтын арабаның тесвирини берди.

¹⁹Соңра Давут патыша: «Шуларың барының нусгалары маңа Реб тарапындан язув үсти билен берилди» дийди. ²⁰Давут ене оглы Сүлеймана шейле дийди: «Гүйчли хем мерт бол, ише башла! Горкма, алжырама, чүнки мениң Худайым Хөкмүрован Реб сениң билендир. Реббиң өйүниң хызмат ишлериниң әхлиси тамамланман, Ол сени ташламаз, терк этмез. ²¹Ине, шулар Худайың өйүниң әхли хызматыны ерине етирмели руханьлардыр левилериң топарларыдыр. Шу ишлериң әхлиси үчин башарныклы дөвталапларың хеммеси сениң яныңда болар. Ёлбашчылардыр әхли халк хем сениң диениң билен болар».

29-нжы бап

Ыбадатхананың гурлушыгы үчин садакалар

¹Давут халка шейле дийди: «Худайың сайланы, оглум Сүлейман хениз яш хем тежрибесиз, эдилмели иш болса улы. Чүнки ыбадатхана ынсан үчин дәл-де, Хөкмүрован Реб үчиндир. ²Мен гүйжүмиң етдигинден Худайымың өйи үчин алтындан ясалмалы затлар үчин – алтын, күмүшден ясалмалы затлар үчин – күмүш, бүрүнчден ясалмалы затлар үчин – бүрүнч, демирден ясалмалы затлар үчин – демир, агачдан ясалмалы затлар үчин – агач, көп мөчберде хахык хем-де отуртма дашлар, безег дашлары, дүрли реңкли дашлар, гымматбаха дашларың әхли гөрнүшини ве көп мөчберде мермер тайярладым. ³Үстесине-де, Худайымың өйүне болан сөйгим себәпли, мукаддес ыбадатхана үчин шу тайярлан затларымдан дашары мениң өз хусусы алтын

хем күмүш хазынам бар. Мен шоны-да Худайымың өйүне бердим. ⁴Ол бәш муң батман ^a Опыр алтынын-дан, ыбадатхананың диварларының йүзүне чаяр ялы он ики муң батман ^b ёкары хилли күмүшден ыбаратдыр. ⁵Хүнәрментлериң этжек хер иши үчин, алтын затлар үчин алтын, күмүш затлар үчин күмүш берйэрин. Ким бу гүн мейлетинлик билен зат хөдүр эдип, өзүни Реббе багыш этжек?»

⁶Соңра уругбашылардыр тире баштутанлары, муңбашылардыр йүзбашылар, ша гуллугындакы баштутанлар мейлетин гурбанлыклар бердилер.

⁷Олар Худайың ыбадатханасының хызматы үчин секиз муң бәш йүз дөрт батман ^c алтын, он еди муң батман ^c күмүш, отуз муң батман ^d бүрүнч хем-де бир йүз етмиш муң батман ^e демир бердилер. ⁸Кимде гымматбаха дашлар бар болса, олары Реббиң ыбадатханасының хазынасы үчин гершон уругындан Ехиеле табшырдылар. ⁹Адамлар гаты шатландылар, чүнки олар Реббе берен затларыны мейлетинлик билен, чын йүрекден берипдилер. Давут патыша хем гаты шатланды.

Давудың дилеги

¹⁰Соң Давут тутуш халкың өңүнде Ребби алкышлап, шейле дийди: «Эй, Атамыз Ысрайыл Худайы Реб, Саңа

эзелден эбедә ченли алкыш болсун! ¹¹Бейклик, гүйч-гудрат, шөхрат, еңиш хем белентлик Сениңкидир, гөкдәки хем ердәки затларың хеммеси Сениңкидир; патышалык хем Сениңкидир, я Реб! Сен әхлисинден белентсин. ¹²Байлыклардыр сылаг-хормат Сенден гелйэр, Сен әхлисиниң үстүнден хөкүм сүрйэрсин. Гүйч хем кувват Сениң элиндедир. Әхли зады белент я-да кувватлы этмек Сениң элиндедир. ¹³Инди, эй, Худайымыз биз Саңа миннетдарлык билдирийэрис, Сениң шөхратлы адыңа алкыш окаярыс.

¹⁴Йөне шунуң ялы мейлетин зат хөдүрлэр ялы мен ким, мениң халкым ким? Бизе әхли зат Сенден гелйэр; Саңа Өз берен задындан ызына берйэрис.

¹⁵Биз Сениң өңүнде ата-бабаларымыз ялы гелмишек хем-де мысапырдырыс. Бизиң ердәки дурмушымыз эдил көлеге ялыдыр, умытсыздыр. ¹⁶Эй, Худайымыз Реб, Сениң мукаддес адыңа өй гурмак үчин тайярлан шу болчулыкларымызың хеммесини Сен бердиң; оларың бары Сениң Өзүңкидир. ¹⁷Сениң калбы сынаандыгыңы ве калбы пәклиги халаяндыгыңы мен билйэрин, эй, Худайым! Шу затларың хеммесини мен өз пәк калбым билен мейлетин бердим. Хэзир мен Сениң шу ере йыгнанан халкының мейлетинлик хем шатлык билен

^a 29:4 *Бәш муң батман* – еврейче *үч муң киккар*. Бу такм. 100 тонна деңдир.

^b 29:4 *Он ики муң батман* – еврейче *еди муң киккар*. Бу такм. 240 тонна деңдир.

^c 29:7 *Секиз муң бәш йүз дөрт батман* – еврейче *бәш муң киккар он муң дарик*. Бу 170 тоннадан говрақдыр.

^d 29:7 *Он еди муң батман* – еврейче *он муң киккар*. Бу такм. 340 тонна деңдир.

^e 29:7 *Отуз муң батман* – еврейче *он секиз муң киккар*. Бу такм. 610 тонна деңдир.

^e 29:7 *Бир йүз етмиш муң батман* – еврейче *йүз муң киккар*. Бу такм. 3400 тонна деңдир.

садака берйэндигини гөрйәрин. ¹⁸Эй, Ыбрайымың, Ысхагың, Ысрайылың, бизиң ата-бабаларымызың Худайы, Өз халкының калбында шейле ниетлери бакы сакла, оларың калбыны Өзүңе тарап өвүр. ¹⁹Сениң табшырыкларыңы, дүзгүнлериңи, парзларыңы – шуларың хеммесини бержай эдер ялы, мениң тайярлык гөрөн ыбадатханами гулары ялы, оглум Сүлеймана садык йүрек бер». ²⁰Соң Давут тутуш халка: «Худайыңыз Реббе алкыш оқаң» дийип йүзленди. Тутуш халк өз ата-бабаларының Худайы Реббе алкыш оқадылар. Олар баш эгип, Реббе сежде, патыша-да тагзым этдилер.

²¹Эртеси гүн олар Реббе мүң өкүз, мүң гоч, мүң гузы, ичги садакаларыны хем-де тутуш Ысрайыл үчин энчеме садакалар бердилер. ²²Олар шол гүн Реббин өңүнде улы шатлыкшагалаң билен ийип-ичдилер.

Сүлейман патышалыга беллениләр

Давудың оглы Сүлейманы икиленч патыша этдилер. Оны Реббе хөкүмдарлыга, Садогы хем руханылыга белледи. ²³Какасы Давудың патышалыгыны мирас алып, Сүлейман

Реббин берен тагтында отурды. Онуң иши ровач алды, тутуш Ысрайыл оңа эерди. ²⁴Әхли нөкерлер, батыр йигитлер, Давудың әхли огуллары Сүлеймана вепалы болмага вада бердилер. ²⁵Реб тутуш Ысрайылың гөзүниң алнында Сүлейманы беленде гөтерди ве хениз Ысрайылда хич бир патышаның эе болмадык шалык белентлигини оңа берди.

Давудың өлүми

²⁶Шейдип, Йышайың оглы Давут тутуш Ысрайыла шалык этди. ²⁷Ол Ысрайылда жеми кырк йыл шалык сүрди. Ол шонуң еди йылыны Хебронда, отуз үч йылыны болса Иерусалимде гечирди. ²⁸Давут яшы бирчене барып, гаррап, мал-дөвлетдир шөхратдан доюп дүңйәден өтди. Онуң ерине оглы Сүлейман патыша болды. ²⁹Давут патышаның эден ишлери башдан-аяк Шамувел гөргүриң, Натан пыгамбериң ве Гат гөргүриң китабында языландыр. ³⁰Бу китапларда онуң нәхили шалык сүрендиги, гүйч-кувватының ненеңси боландыгы, онуң хем-де Ысрайылың башдан гечирен вакалары ве дүңйәниң әхли патышалары хақында языландыр.

